Nr. 28. Warszawa, dnia 27 Września 1919 r. Rok I.

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA SKARBU.

Cena numeru 2 mk. Prenumerata kwartalna 10 mk. Cena ogłoszeń za wiersz jednoszpaltowy po tekście 2 mk. Materjał redakcyjny oraz ogłoszenia, które na mocy przepisów obowiązujących podlegają opublikowaniu w „Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu", należy kierować do Wydziału gospodarczego Ministerstwa Skarbu, Leszno 5.

TREŚĆ:

Postanowienia ogólne.

397.

USTAWA

z dnia 31 lipca 1919 roku

w sprawie wydawania Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 1. W dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej będą ogłaszane:

1) ustawy Sejmowe,
2) ratyfikowane przez Sejm umowy międzynarodowe,
3) powszechne obowiązujące rozporządzenia Rządu, wydane na podstawie istniejących ustaw;
4) oświadczenia rządowe, które w myśl obowiązujących przepisów w Dzienniku Ustaw umieszczane być winny.

W razie wątpliwości, czy dane rozporządzenie jest powszechnie obowiązujące i czy jako takie ma być umieszczone w Dzienniku Ustaw — rozstrzyga sprawę Rada Ministrów.

Art. 2. Wszelkie ogłoszenia statutów i zmian statutów tych spółek, które w myśl ustawy z dnia 29 kwietnia 1919 r. (Dz. Praw Nr. 39, poz. 282) i innych jeszcze postanowień obowiązujących na obszarze b. zaboru rosyjskiego są uskuteczniane w Dzienniku Praw Państwa — mają odbywać się przez umieszczenie ich w gazecie rządowej.

Art. 3. Ustawy, rozporządzenia i inne akty, w art. 1 wymienione, uważa się jako prawnie ogłoszone w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z dniem wyjścia te-

go numeru Dziennika Ustaw, w którym są umieszczone. Ten dzień ma być wyraźnie w odnośnym dzienniku wymieniony.

Art. 4. Moc obowiązującą ogłoszonych w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej aktów, w art. 1 wymienionych, zaczyna się, o ile w nich inaczej nie postanowiono, po upływie dni 14-tu po dniu ich ogłoszenia.

Art. 5. Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej wydaje Minister Sprawiedliwości.

Art. 6. Każdy numer Dziennika Ustaw wysyłany będzie bezpłatnie po jednym egzemplarzu wszystkim sądom, władzom centralnym, państwowym urzędom administracyjnym, a nadto tym innym urzędom państwowym, których spis Rada Ministrów na wniosek odnośnego Ministerstwa zatwierdzi, prócz tego będą otrzymywać bezpłatnie uniwersytety i bibljoteki publiczne na żądanie po 3 egzemplarze, inne zaś wyższe uczelnie po jednym egzemplarzu Dziennika. Dziennik ten prenumerować może każdy urząd komunalny i wszystkie osoby tak fizyczne, jak prawne.

Art. 7. Wysyłka tak miejscowa, jak i zamiejscowa Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jest wolna od opłaty pocztowej. Prenumeratę winien przyjmować każdy urząd pocztowy.

Art. 8. Rozesłanie urzędowych egzemplarzy Dziennika Ustaw winno nastąpić nie później niż w ciągu 24 godzin po wydrukowaniu.

Art. 9. Warunki prenumeraty Dziennika Ustaw ustala Minister Sprawiedliwości.

Art. 10. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia, z tą chwilą tracą moc obowiązującą art. 21 dekretu 1-go Rady Regencyjnej o tymczasowej organizacji władz naczelnych w Królestwie Polskiem (Dz. Pr. Król. Polsk. Nr. 1), jak również wszystkie inne na obszarach b. zaboru rosyjskiego i austrjackiego dotychczas obowiązujące postanowienia, o ile sprzeczne są z treścią niniejszej ustawy.

Termin wejścia w życie niniejszej ustawy na obszarach b. zaboru pruskiego oznaczy uchwała Rady Ministrów.

Art. 11. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Marszałek:

(—) *Trampczyński.*

Prezydent Ministrów:

w/z

(—) *S. Wojciechowski.*

Minister Sprawiedliwości:

(—) *Supiński.*

(Dz. Ustaw Nr. 66 z d. 16/VIII 19 r. poz. 400).

Organizacja władz.

398.

OKÓLNIK.

Do Wszystkich P.P. Szefów Sekcji, Naczelników Wydziałów i Dyrektorów Monopolu Spirytusowego, Monopolu Tytoniowego i Loterji Państwowej.

W dotychczasowym podziale czynności Centrali Ministerstwa Skarbu zarządzam następujące zmiany:

1) Wydział 2-gi Sekcji I-ej z całym dotychczasowym zakresem działania (t. j. sprawy organizacyjne i personalne urzędów Ministerstwu podległych), z wyjątkiem zarządu gmachów skarbowych na prowincji, wyłącza się z aprobaty p. Szefa Sekcji I-ej i poddaje bezpośrednio pod aprobatę pana Wice-Ministra. Wydział ten odtąd będzie nosić nazwę: Wydział 1-szy Organizacyjny i personalny.

2) Wydział 3-ci Sekcji I-ej (gospodarczy) z dotychczasowych swych agend zatrzymuje następujące:

a) zamawianie i ekspedycja druków wartościowych i zwykłych,

b) administracja i ekspedycja wydawnictw,

c) zarząd gmachów skarbowych w Warszawie i na prowincji oraz zakup inwentarzy i instalacja biur Urzędów Ministerstwu podległych.

Sprawy pod c) wymienione Wydział 3-ci Sekcji I-ej załatwiać ma w porozumieniu z Biurem Prezydjalnem, względnie z Wydziałem Organizacyjnym, zależnie od rodzaju sprawy.

Pozostałe agendy Wydziału 3-go, jak:

d) redakcja wydawnictw, biblioteka i archiwum,

e) intendentura Centrali (t. j. zakup inwentarzy, urządzeń biurowych i materjałów piśmiennych, reparacje, instalacje, nadzór nad lokalami Centrali, garażem i stajnią wyłącza się z kompetencji Wydziału gospodarczego i przenosi się do zakresu działania Biura Prezydjalnego.

Wydział ten odtąd nosić będzie nazwę: **Wydział 2-gi gospodarczy.**

Odnośnie do organizacji Biura Statystycznego nastąpią późniejsze zarządzenia.

3) Wydział 5-ty Sekcji III-ej (Emerytalny) wyłącza się z kompetencji Sekcji III-ej i przenosi się go do Sekcji I-ej. Kierownictwo tego Wydziału powierza się Radcy Ministerjalnemu Józefowi Gregerowi.

Wydział ten odtąd nosić będzie nazwę: Wydział 3-ci emerytalny.

Dotychczasowy kierownik Wydziału emerytalnego Naczelnik Wydziału Kazimierz Homan zostaje przydzielony bez zmiany charakteru służbowego do Dyrekcji Loterii Państwowej, przyczem zakres jego działania ustalony zostanie, po przedłożeniu dotyczących wniosków Generalnego Dyrektora Loterji Państwowej.

4) Wydział 1-szy (Prawny) Sekcji II-ej kasuje się. Zamiast niego tworzy się w tejże Sekcji Wydział Prac naukowo-przygotowawczych, a do zakresu działania jego należeć będą sprawy, wymagające traktowania naukowego z dziedziny obrotów pieniężnych. Kierownictwo tego Wydziału powierza się Naczelnikowi Wydzału Dr. Wacławowi Fajansowi.

5) Wydział 2-gi (Walutowy) Sekcji II-ej z całym dotychczasowym zakresem działania oddaje się pod kierownictwo Radcy Ministerjalnego Stanisława Makowieckiego.

6) Sekcja IV (Opłaty Skarbowe) otrzymuje zmienioną nazwę: Sekcja IV — Opłaty stemplowe.

7) Wobec zmiany Naczelnej Dyrekcji Ceł na Sekcję otrzymuje ona nazwę Sekcji VII Celnej.

8) Rachuba dla spraw kasowych i rachunkowych Centrali Ministerstwa Skarbu podlega Biuru prezydjalnemu.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 15 września.

Przydział personelu referendarskiego i pomocniczego odpowiednio do nowego podziału rzeczowego, poza osobami wyżej wymienionemi, powierzam p. Szefowi Biura prezydjalnego.

Warszawa, dnia 12 września 1919 r.

Minister Skarbu:

(—) *Biliński.*

399.

ZMIANY REGULAMINU KOMISJI TARYF CELNYCH

z dnia 31 maja 1919 roku.

Do ogłoszonego w „Monitorze Polskim“ z dnia 3 czerwca 1919 r. Nr. 122 *) Regulaminu Komisji Taryf Celnych wprowadzają się zmiany następujące:

Niżej zamieszczone §§ regulaminu otrzymują obecnie brzmienie:

§ 8. Radę stanowią:

A. przedstawiciele organizacji, a mianowicie:

1) 3 delegatów T-wa Przemysłowców Królestwa Polskiego,

2) 1 delegat Rady Zjazdów Górniczych,

3) 1 delegat Komitetu Giełdowego,

4) 1 delegat Stowarzyszenia Kupców w Warszawie,

5) 1 delegat Centralnego T-wa Rolniczego w Warszawie,

6) 1 delegat Stowarzyszenia Techników w Warszawie,

7) 1 delegat Stowarzyszenia Ekonomistów w Warszawie,

8) 1 delegat Związku Kółek Rolniczych,

9) 2 delegatów Izby Handlowej i Przemysłowej w Krakowie,

10) 2 delegatów Izby Handlowej i Przemysłowej we Lwowie,

11) 1 delegat Związku Górników i Hutników Polskich w Krakowie,

12) 1 delegat Związku Kółek Rolniczych w Krakowie,

13) 1 delegat Galicyjskiego T-wa Gospodarczego we Lwowie,

14) 1 delegat Centralnego Związku Przemysłu Fabrycznego we Lwowie,

15) 1 delegat T-wa Rolniczego w Krakowie,

16) 2 delegatów Związku Przemysłowców w Bielsku-Białej,

17) 3 delegatów Rady Narodowej w Cieszynie,

18) 3 delegatów Naczelnej Rady Ludowej w Poznaniu,

19) 1 delegat T-wa Gospodarczego w Poznaniu,

B. Członkowie Rady, powołani przez Ministra Przemysłu i Hadlu w liczbie nie więcej, niż trzech.

Obradami Rady kieruje z prawem głosu Przewodniczący Komisji lub jego zastępca.

W posiedzeniach Rady mogą uczestniczyć członkowie Komisji.

§ 12. Członkowie Komisji i Rady winni są wręczyć Przewodniczącemu swe pisma uwierzytelniające i obowiązani są bywać na wszystkich posiedzeniach odnośnych instytucji. W razie, jeżeli członek Komisji lub Rady nie przybędzie na 3 z rzędu posiedzenia bez umotywowania przyczyny, Przewodniczący winien zawiadomić Ministerstwo, względnie organizację, którą członek reprezentuje, i prosić o wyznaczenie innego delegata.

§ 13. Wnioski Rady i decyzje Komisji zapadają prostą większością głosów i są miarodajne, o ile w posiedzeniu uczestniczy przynajmniej połowa członków. W razie równości głosów, głos Przewodniczącego daje przewagę. Członkowie miejscowi głosują osobiście, zamiejscowi mają prawo głosowania za zamiejscowych nieobecnych, o ile przedstawią przewodniczącemu ściśle sformułowane pełnomocnictwo, dołączane do protokułu odpowiedniego posiedzenia.

§ 14. W pracach Komisji biorą udział rzeczoznawcy, zaproszeni przez Przewodniczącego z jego inicjatywy lub na skutek wyboru ich przez Komisję lub Radę, lub na skutek delegacji ich przez oganizacje społeczne, wymienione w § 8. Rzeczoznawcy, uczestnicząc w posiedzeniach Rady, dają wyłącznie odpowiedzi na zapytania członków Rady, w głosowaniach zaś udzału nie biorą.

Warszawa, dnia 30 lipca 1919 r.

Minister Przemysłu i Handlu:

w/z.

(—) *Henryk Strasburger.*

(Monitor Polski Nr. 177 z d. 8/VIII 19 r.).

*) Dz. Urzęd. Min. Sk. Nr. 14 poz. 203.

400.

UCHWAŁA RADY MINISTRÓW

z dnia 28 sierpnia 1919 r. w przedmiocie ustroju i czynności Prokuratorji Generalnej.

W myśl artykułów 13—15 ustawy z dnia 31 lipca 1919 r. (Dziennik Praw Nr. 65, poz. 390 z r. 1919) o utworzeniu Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej i w rozwinięciu przepisów rzeczonej ustawy Rada Ministrów na wniosek Prezesa Prokuratorji Generalnej uchwaliła następującą instrukcję służbową w przedmiocie ustroju i czynności Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

I. Organizacja Prokuratorji Generalnej.

. . . .

Art. 9.

Z rozporządzenia Prezesa Prokuratorji mogą być w każdej sprawie zapraszane na posiedzenia wszelkich kolegjów Prokuratorji, w charakterze rzeczoznawców z głosem doradczym, osoby w skład Prokuratorji nie wchodzące.

Art. 10.

Z decyzji Prezesa Prokuratorji Generalnej mogą być tworzone dla opracowania poszczególnych spraw, w decyzji wskazanych, komisje specjalne, złożone z urzędników różnych wydziałów, a także z osób, nie wchodzących w skład Prokuratorji, które Prezes do udziału w komisji zaprosi.

Art. 11.

Na zaproszenie właściwego urzędu Prezes Prokuratorji Generalnej delegować może urzędników Prokuratorji do udziału w komisjach przez inne władze tworzonych.

. . . .

II. Zasady ogólne funkcjonowania Prokuratorji Generalnej.

. . . .

Art. 30.

Prokuratorja Generalna spełnia czynności, leżące w jej kompetencji, na żądanie władz centralnych, t. j. Kancelarji Cywilnej i Wojskowej Naczelnika Państwa, Marszałka Sejmu, Prezydenta Ministrów, poszczególnych Ministrów, Najwyższej Izby Kontroli Państwa, oraz organów bezpośrednio od Rady Ministrów zależnych.

Inne władze, urzędy i instytucje uprawnione do samodzielnego zarządzania majątkiem lub reprezentowania interesów Państwa, mogą zwracać się bezpośrednio do Prokuratorji Generalnej, o ile mają po temu upoważnienie od przełożonej władzy centralnej.

Wszystkie pozostałe urzędy zwracają się z przedstawieniami do Prokuratorji za pośrednictwem przełożonej władzy centralnej albo władzy niższej, przez władzę centralną upoważnionej.

Jednakowoż w tych wypadkach, w których zwłoka, spowodowana koniecznością uprzedniego porozumienia się z władzą centralną, oczywiście narażałaby Skarb na straty, każdy zainteresowany urząd ma prawo z wnioskami swojemi zwrócić się bezpośrednio do Prokuratorji, zawiadamiając o tem jednocześnie przełożoną władzę.

Art. 31.

Wszelkie władze i urzędy obowiązane są do udzielania Prokuratorji na jej żądanie będących w ich rozporządzeniu informacji, akt i dokumentów w sprawach w Prokuratorji traktowanych, a także do składania przez delegowanych w tym celu urzędników ustnych w rzeczonych sprawach wyjaśnień.

Art. 32.

Prokuratorja Generalna odpowiada tylko za czynności, porady i opinje, stwierdzone jej pismami urzędowemi.

Art. 33.

Opinje Prokuratorji, komunikowane innym urzędom, winny być motywowane.

Art. 34.

Pisma, wychodzące z Prokuratorji, a zawierające załatwienie sprawy w Prokuratorji traktowanej, podpisywane będą przez prezesa i sekretarza naczelnego, albo w zastępstwie Prezesa przez przewodniczącego odnośnego kolegjum Prokuratorji (art. 5—10 nin. instr.) i referenta sprawy, lub kierownika wydziału i referenta sprawy.

Sposób podpisywania innych pism, nie zawierających załatwienia sprawy, określi regulamin (art. 71 instrukcji).

. . . .

III. Sprawy procesowe.

Art. 36.

Władze państwowe lub instytucje, do których zakresu należy dana sprawa procesowa, składają Prokuratorji Generalnej, na jej żądanie lub z własnej inicjatywy, wnioski swoje co do najważniejszych czynności procesowych, jako to wytoczenia procesu lub jego zaniechania, popierania obrony albo przyznania pretensji, zawarcia układu pojednawczego, założenia sprzeciwu, wytoczenia akcji wzajemnej, sporu o fałsz, założenia apelacji, żądania uchylenia wyroku i t. p.

Jeżeli wymaga tego pilność sprawy, Prokuratorja Generalna poczyni kroki właściwe, nie czekając na wniosek zainteresowanego organu władzy lub instytucji, którą o przedsięwziętych czynnościach zawiadomi.

Art. 37.

W razie niezgodności opinji Prokuratorji Generalnej z wnioskami zainteresowanego organu władzy lub instytucji, Prokuratorja według własnej opinji postępować będzie, zawiadamiając o tem zainteresowany urząd.

Na żądanie zainteresowanego urzędu, w wypadkach szczególnej wagi, ustęp 3 artykułu 5-go ustawy o Prokuratorji znajdzie zastosowanie.

Art. 38.

Urząd po otrzymaniu pozwu czy innego zawiadomienia o dotyczącej go sprawie sądowej prześle niezwłocznie Prokuratorji odnośne zawiadomienie i dołączy do niego dokładną informację o sprawie, tudzież te dokumenty, które zdaniem urzędu przedstawić należy.

Jeżeli zebranie danych i dowodów wymaga dłuższego czasu, urząd złoży łącznie z zawiadomieniem i informacją te dane, które są w jego rozporządzeniu i zapowie następne przedstawienie pozostałych.

Art. 39.

Jeżeli, zdaniem urzędu, należy wytoczyć proces, w takim razie urząd składa Prokuratorji przy wniosku o wytoczenie procesu szczegółową informację i dowody.

Art. 40.

Kierownik właściwego wydziału, względnie Prezes Prokuratorji, wyznacza referenta dla danej sprawy. Obrońcą sądowym w tej sprawie będzie, z decyzji Prezesa lub kierownika wydziału, jej referent, względnie jego zastępca, albo funkcjonarjusz delegowanego do tego urzędu państwowego, albo adwokat.

Art. 41.

Zarówno urzędnicy Prokuratorji, jak urzędnicy innych władz lub adwokaci winni w czynnościach sądowych, spełnianych w imieniu Prokuratorji, do jej poleceń się stosować.

Art. 42.

Urzędnicy Prokuratorji, uprawnieni do zastępstwa sądowego, otrzymywać mogą pełnomocnictwa ogólne, podpisane przez Prezesa i sekretarza naczelnego, oraz opatrzone pieczęcią Prokuratorji Generalnej. Na zasadzie tych legitymacji urzędnicy ci upoważnieni są do podejmowania wszelkich czynności procesowych we wszystkich sprawach, prowadzonych przez Prokuratorję.

Decyzja o tem, jacy urzędnicy takie ogólne pełnomocnictwo otrzymać mają, należy do Prezydjum Prokuratorji.

Art. 43.

Urzędnicy Prokuratorji, uprawnieni do zastępstwa sądowego, którzy pełnomocnictw ogólnych, przewidzianych w art. 42, nie otrzymali, działać będą na zasadzie pełnomocnictw szczególnych, podpisywanych przez Prezesa Prokuratorji albo kierownika wydziału i sekretarza naczelnego i opatrzonych pieczęcią Prokuratorji.

Art. 44.

Poszczególni urzędnicy Prokuratorji, uprawnieni do zastępstwa sądowego, mogą być z decyzji Prezesa Prokuratorji w razie uznanej przez niego koniecznej potrzeby delegowani na stały pobyt wraz z pomocniczym personelem do tych miast prowincjonalnych, gdzie będzie prowadzona znaczna ilość spraw sądowych, w których stroną jest Państwo.

Zadaniem tych urzędników będzie obrona spraw sądowych, prowadzonych przez Prokuratorję, w myśl wskazówek i pod kierunkiem Prokuratorji.

Sposób komunikowania się bezpośredniego tych urzędników z odnośnemi organami władzy będzie określony zarządzeniem Prezesa Prokuratorji, wydanem po porozumieniu się z odpowiednią władzą centralną.

Delegowani na mocy niniejszego artykułu djet służbowych nie otrzymują.

Art. 45.

W sprawach mniejszej wagi, gdy zachodzą trudności w prowadzeniu obrony sądowej przez urzędnika Prokuratorji lub adwokata, Prokuratorja może dać pełnomocnictwo urzędnikowi zainteresowanej władzy lub instytucji, podług wzoru określonego w art. 43.

W wypadkach nagłych pełnomocnictwo takie może być udzielone telegraficznie.

Delegowanemu urzędnikowi daną będzie przez Prokuratorję odpowiednia instrukcja.

Art. 46.

Adwokatom może być powierzane albo prowadzenie poszczególnej sprawy za wynagrodzeniem za rzeczoną sprawę, albo też z decyzji Prezesa stałe prowadzenie spraw pewnej kategorji, lub w pewnej miejscowości za rocznem wynagrodzeniem.

Pełnomocnictwa udzielane będą adwokatom podług wzoru, określonego w artykule 43.

W wypadkach nagłych pełnomocnictwo takie może być udzielone telegraficznie.

Art. 50.

Gdy można oczekiwać, że wykonanie uzyskanego przez Prokuratorję, wyroku nie wywoła szczególnych kwestji prawnych, Prokuratorja przesyła uzyskany tytuł wykonawczy zainteresowanemu urzędowi, który przeprowadza czynności egzekucyjne własnem staraniem.

Jeżeli jednak urząd napotka przy czynnościach na trudności prawne, będzie mógł zwrócić się do Prokuratorji z wnioskiem o wskazówki lub o całkowite pokierowanie krokami egzekucyjnemi.

Art. 51.

Prokuratorja Generalna otrzymuje określoną w budżecie sumę na wydatki postępowania procesowego i niespornego, które, stosownie do obowiązujących przepisów, jako strona zaliczać jest obowiązana.

Urzędy państwowe, przez Prokuratorję zastępowane, nie wypłacają jej żadnych funduszów na jakiekolwiek koszty.

Zasądzone i wyegzekwowane koszty wnoszone będą na dobro budżetu Prokuratorji Generalnej.

Art. 52.

Przepisy rozdziału niniejszego stosują się zarówno do spraw, toczących się w sądach, jak i do spraw przed sądami prawa publicznego i przed władzami administracyjnemi, skoro ich prowadzenie Prokuratorji Generalnej powierzone zostało.

Art. 53.

W razie potrzeby prawniczej obrony Państwa przed sądami i innemi organami międzynarodowemi, w myśl ust. 3 art. 3 ustawy, Minister Spraw Zagranicznych zawiadamia o tem Prokuratorję Generalną, przedstawiając jednocześnie swoje wyjaśnienia, wnioski i niezbędne dokumenty. Jeżeli Prezydjum Prokuratorji Generalnej uważa za potrzebne odstąpić przy obronie w tych sprawach od zasad, w niniejszym rozdziale wymienionych, w takim razie ustala w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych instrukcję, dotyczącą postępowania w danej sprawie.

IV. Czynności sądownictwa niespornego.

Art. 54.

Prokuratorja Generalna działa na żądanie zainteresowanych urzędów w sprawach sądownictwa niespornego. Urząd, składając odnośne żądanie, przedstawia Prokuratorji Generalnej wszelkie potrzebne wyjaśnienia i dokumenty.

Art. 55.

Urzędnik Prokuratorji lub adwokat, dokonywujący w jej imieniu czynności hipotecznych, winien wykazać się szczególnem pełnomocnictwem Prokuratorji.

Pozatem przepisy artykułów 42 i 43-go znajdują i w sprawach sądownictwa niespornego właściwe zastosowanie.

V. Współdziałanie przy zawieraniu umów.

Art. 56.

Urzędy centralne mogą przedstawiać do opinji Prokuratorji projekty wszelkich umów, przez nie zawrzeć się mających.

Art. 57.

Umowy, stale lub częściej w zakresie gospodarstwa państwowego się powtarzające, zawierane będą w zasadzie wedle wzorów, ustalonych przez interesowane urzędy państwowe.

Projekty takich wzorów udzielane będą przed ich zatwierdzeniem przez właściwą władzę Prokuratorji Generalnej do zaopinjowania i sformułowania zastrzeżeń, potrzebnych dla zabezpieczenia prawnych interesów państwa.

Projekty takie opracowywać może Prokuratorja także z własnej inicjatywy i składać właściwemu urzędowi stosowne wnioski, celem ustalenia i wprowadzenia odpowiednich wzorów.

Art. 58.

Projekt umowy winien być przedstawiony Prokuratorji Generalnej w postaci artykułowanej z wszelkiemi potrzebnemi wyjaśnieniami i załącznikami.

Art. 59.

Prokuratorja Generalna ogranicza się do złożenia wyjaśnień i wniosków albo układa projekt nowy.

VI. Opinjowanie w kwestjach prawnych.

Art. 60.

Urzędy centralne mogą przedstawiać Prokuratorji projekty swoich decyzji, orzeczeń i wyjaśnień, oraz wszelkich innych czynności, celem uzyskania opinji prawnej Prokuratorji.

Przepis ten nie stosuje się do czynności sądowych oraz do czynności urzędów administracyjnych w sprawach, w których urzędom tym służy prawo rozstrzygania sporów lub wymierzania kar.

Art. 61.

Przepisy artykułów 58 i 59 rozdziału poprzedzającego znajdą przy opinjowaniu w kwestjach prawnych odpowiednie zastosowanie.

VII. Opinjowanie o projektach ustaw i rozporządzeń.

Art. 62.

Urząd centralny, który opracował projekt ustawy, dekretu albo też uchwały Rady Ministrów, zawierającej ogólnie obowiązujące postanowienia, może przedstawić go przed złożeniem Radzie Ministrów do opinji Prokuratorji Generalnej.

Art. 63.

Każdy urząd centralny może też zażądać od Prokuratorji Generalnej opinji o projekcie własnego, ogólnie obowiązującego postanowienia.

Art. 64.

W przedmiotach, dotyczących bezpośrednio zakresu działania Prokuratorji Generalnej, może ona z własnej inicjatywy opracowywać projekty ustaw, dekretów i uchwał Rady Ministrów.

. . . .

Art. 68.

Prokuratorja przesyła opinję swoją o projekcie urzędowi, od którego projekt otrzymała.

Projekty, opracowane przez Prokuratorję z własnej inicjatywy, składane będą przez nią Radzie Ministrów.

VIII. Przepisy ogólne.

. . . .

Art. 69.

Cały majątek i wszystkie akta, które były w rozporządzeniu Prokuratorji w Królestwie Polskiem, przekazuje się Prokuratorji Generalnej.

Art. 70.

Organizacja i sposób funkcjonowania oddziałów Prokuratorji Generalnej w osobnej instrukcji określone będą.

. . . .

Prezydent Ministrów:

w. z.

(—) *Biliński.*

(Dz. Ustaw Nr. 75 z d. 12/9 19 r. poz. 433).

401.

UCHWAŁA RADY MINISTRÓW

z dnia 28 sierpnia 1919 r. o utworzeniu oddziałów Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej we Lwowie i Krakowie.

W myśl artykułu 9-go ustawy z dnia 31 lipca 1919 r (Dziennik Praw Nr. 65, poz. 390 z r. 1919) o utworzeniu Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej Rada Ministrów na wniosek Prezesa Prokuratorji Generalnej uchwala, co następuje:

Art. 1.

Z dniem rozpoczęcia czynności Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, który, stosownie do artykułu 17-go ustawy o jej utworzeniu, zostanie osobną uchwałą Rady Ministrów ustalony, zostają otwarte: Oddział Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej we Lwowie i Oddział Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej w Krakowie.

Art. 2.

W tymże dniu znosi się Galicyjska Prokuratorja Skarbu we Lwowie z jej Ekspozyturą w Krakowie.

Art. 3.

Okrąg terytorjalny Oddziału Prokuratorji Generalnej we Lwowie rozciągnąć się ma na okrąg sądu apelacyjnego we Lwowie, a okrąg terytorjalny Oddziału Prokuratorji Generalnej w Krakowie — na okrąg sądu apelacyjnego w Krakowie. Jednakowoż tymczasowo okrąg Oddziału Krakowskiego obejmować będzie terytorjum, poddane obecnie Ekspozyturze Prokuratorji Skarbu w Krakowie, okrąg zaś Oddziału Lwowskiego obejmować będzie terytorjum, poddane obecnie bezpośrednio Prokuratorji Skarbu we Lwowie.

Jednorazowe lub stopniowe rozszerzenie okręgu Oddziału Krakowskiego i jednoczesne odpowiednie zwężanie okręgu Oddziału Lwowskiego do granic stanowczych, określonych na początku niniejszego artykułu, następować będzie w terminach, wskazanych w zarządzeniach Prezydenta Ministrów, wydawanych na wniosek Prezesa Prokuratorji Generalnej.

Zarządzenia te w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej ogłoszone będą .

Art. 4.

Do czasu uchwalenia przez Radę Ministrów instrukcji służbowych dla Oddziałów Prokuratorji we Lwowie i Krakowie, kierować się one będą w swej działalności przepisami, obowiązującemi do chwili obecnej w Galicyjskiej Prokuratorji Skarbu, o ile przepisy te nie sprzeciwiają się rozporządzeniom ustawy z dnia 31 lipca r. b. o utworzeniu Prokuratorji Generalnej.

Atrybucje, służące na zasadzie rzeczonych przepisów Ministerstwu Skarbu, przechodzą na Prokuratorję Generalną, o ile wspomniana ustawa z dnia 31 lipca r. b. nie stanowi inaczej.

Art. 5.

Oddział Prokuratorji Generalnej we Lwowie obejmuje z mocy niniejszej uchwały agendy zniesionej Galicyjskiej Prokuratorji Skarbu we Lwowie i prowadzi je dalej. To samo odnosi się do Oddziału Prokuratorji w Krakowie w stosunku do agend zniesionej tamtejszej Ekspozytury Galicyjskiej Prokuratorji Skarbu.

Art. 6.

Do czasu zamianowania naczelnika Oddziału Prokuratorji Generalnej we Lwowie, obowiązki naczelnika tego Oddziału pełnić będzie dotychczasowy Prokurator Skarbu we Lwowie, a do czasu zamianowania naczelnika Oddziału Prokuratorji Generalnej

w Krakowie, obowiązki naczelnika tego Oddziału pełnić będzie dotychczasowy kierownik Krakowskiej Ekspozytury Galicyjskiej Prokuratorji Skarbu.

. . . .

Prezydent Ministrów:
w. z.
(—) Biliński.

(Dz. Ustaw Nr. 75 z d. 17/9 19 r. poz. 434).

402.

UCHWAŁA RADY MINISTRÓW

z dnia 28 sierpnia 1919 r. o rozpoczęciu czynności Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

W wykonaniu artykułu 17-go ustawy o utworzeniu Prokuratorji Generalnej z dnia 31 lipca 1919 r. (Dziennik Praw Nr. 65, poz. 390 z r. 1919) Rada Ministrów na wniosek Prezesa Prokuratorji Generalnej uchwala, co następuje:

Art. 1.

Termin rozpoczęcia czynności Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej na terytorjum byłych zaborów austrjackiego i rosyjskiego na dzień 1 października 1919 r. wyznaczony zostaje.

Art. 2.

Na obszarze byłego zaboru rosyjskiego Prokuratorja Generalna, pomimo nadejścia terminu, w artykule poprzedzającym wymienionego, nie przejmuje spraw, będących przed tym terminem już w biegu. Stosownie do tego wszelkie sprawy sądowe, w których powództwo lub pierwsze podanie złożone zostały lub zostaną w sądzie przed dniem 1 października 1919 r., a w których stroną jest Państwo lub inne podmioty prawne, w artykule 3-im ustawy o Prokuratorji wymienione, prowadzone będą, aż do zupełnego ukończenia we wszystkich instancjach, nie wyłączając instancji kasacyjnej, według obowiązujących dotychczas przepisów o zastępstwie sądowem Państwa i rzeczonych podmiotów prawnych.

Art. 3.

Sprawy, które były poprzednio prowadzone przez b. Prokuratorję w Królestwie Polskiem, o ile należą do właściwości Prokuratorji Generalnej, będą przez nią przejęte w terminie, który osobną uchwałą Rada Ministrów określi.

Art. 4.

Uchwała niniejsza w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej ogłoszoną być ma.

Prezydent Ministrów:
w. z.
(—) Biliński.

(Dz. Ustaw Nr. 75 z d. 12/IX 19 r. poz. 435).

403.

USTAWA

z dnia 24 lipca 1919 roku
o policji państwowej.

Art. 1.

Policja jest państwową organizacją służby bezpieczeństwa.

Art. 2.

Policja państwowa jest organem wykonawczym władz państwowych i samorządowych i ma za zadanie ochronę bezpieczeństwa, spokoju i porządku publicznego.

. . . .

Zależność służbowa oraz stosunek do władz państwowych i samorządowych.

Art. 11.

W zakresie organizacji, administracji, zaopatrzenia, uzupełnień i wyszkolenia policja podlega głównemu komendantowi i okręgowym komendantom.

W zakresie zaś służby bezpieczeństwa i czynności wykonawczych władz państwowych policja podlega w powiatach komisarzom rządowym, w miastach, stanowiących odrębną jednostkę administracyjną — miejscowym przedstawicielom władzy administracyjnej, zależnym w tym zakresie od Ministra Spraw Wewnętrznych.

. . . .

Art. 13.

Urzędy prokuratorskie i władze sądowe mają prawo wydawania bezpośrednich zleceń policji, zgodnie z przepisami, zawartemi w ustawie postępowania karnego.

W czynnościach dochodzenia przestępstw policja jest w bezpośredniej zależności od urzędów wymiaru sprawiedliwości.

Instrukcja dotycząca czynności dochodzenia przestępstw wydana będzie przez Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 14.

Inne władze państwowe, zarówno cywilne, jak i wojskowe, znoszą się z policją za pośrednictwem komisarza rządowego lub przedstawiciela władzy administracyjnej w miastach, stanowiących odrębną jednostkę administracyjną.

. . . .

Art. 15.

W razie potrzeby użycia oddziałów policji jednego powiatu w granicach drugiego powiatu decyduje Minister Spraw Wewnętrznych.

. . . .

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE

do ustawy o policji państwowej.

. . . .

Art. 4.

Siedziby komend okręgowych wyznacza Minister Spraw Wewnętrznych. W razie zaś wprowadzenia w życie prawa ustanawiającego jednostki administracyjne wyższego rzędu niż powiat, okręgi policji przystosowane zostaną do tych jednostek administracyjnych, a siedziby komend okręgowych znajdować się będą w miejscach siedzib naczelników tych jednostek.

Art. 5.

W razie ustanowienia naczelników jednostek administracyjnych wspomnianych w art. poprzednim, uprawnienia Ministra Spraw Wewnętrznych z art. 11 i art. 15 ustawy o policji państwowej przechodzą na tych naczelników.

. . . .

(Dz. Praw Nr. 61 z d. 1/VIII 1919 r. poz. 363).

Podatki bezpośrednie.

404.

OKÓLNIK.

Do Panów Prezesów Zarządu Skarbowego w Warszawie i Łodzi, wszystkich Panów Prezesów Delegacji Ministerstwa Skarbu, Panów Inspektorów skarbowych do spraw podatków bezpośrednich w Kielcach, Lublinie, Piotrkowie i Radomiu, tudzież do wszystkich Panów Inspektorów skarbowych, ustanowionych na wszystkie inne powiaty b. zaboru rosyjskiego.

Ministerstwo Skarbu przesyła celem zużytkowania przy wymiarze podatku majątkowego, tabele szacunku papierów wartościowych na dzień 1 września 1917 r. i na dzień 31 grudnia 1918 r., sporządzone i zatwierdzone przez Komitet Giełdowy Warszawski *). Tabela szacunku na dzień 31 grudnia 1918 r. ma także być zużytkowaną przy wymiarze jednorazowej daniny państwowej.

Tabele te nasuwają jednak następujące uwagi, które należy zakomunikować Komisji Szacunkowej:

W papierach państwowych: 4% Serje rosyjskie oszacowane są nisko, gdyż one w Rosji były w obiegu na równi z banknotami i wahaniom kursu nie podlegały, nie miały więc charakteru papieru wartościowego, raczej był to banknot Kasy państwowej zaopatrzony w kupony na 4 lata: 4½% Pożyczka Ros. z r. 1905 emitowana w walucie niemieckiej była wyżej „pari".

5% pożyczki wewnętrzne nie spadały niżej 10—15% wartości nomin., zaś 5% Pożyczka z r. 1906 była wyżej „pari", przyczem, w zależności od stempli zagranicznych w jakie obligacje były zaopatrzone, wartość jej przewyższała nawet 150% wartości nominalnej; emisja jej była zrobiona według parytetu francuskiego Fr. 500 = R. 187.50.

Świadectwa Ziemskiego Banku Włościańskiego należy oszacować w zależności od ich oprocentowania w stosunku 10% między każdym rodzajem świadectw.

Pożyczki premjowe około 1 września 1917 r. szacowały się w Rosji: I emisji (1864 r.) — R. 850—900, II em. (1866 r.) — R. 700 przeszło i Szlacheckie—przeszło R. 500.

W obligacjach: 4% obligacje Dróg Żelaznych nie mogą być jednakowo szacowane, gdyż dla każdej prawie z wymienionych w tabelach kolei żelaznych było kilka emisji i w różnych walutach (ruble, marki niem. i funty sterl.), ocena 50% nomin. wartości w tabeli na 31/XII 1918 r. jest za niska.

Akcje bankowe: akcje S.-Petersburskiego Międzynar. Banku Handlowego i Rosyjskiego Banku dla handlu Zewnętrzn. także są oszacowane za nisko. Cena ich około września 1917 r. wynosiła około R. 900 za akcję Międzynarodowego Banku i o R. 50 niżej za akcję Russenbanku.

Waluty na dzień 1 września 1917 r. niezamieszczone w odnośnej tabeli szacunku — należy szacować wedle następującej równi:

100 rubli = 233 mk. 15 fen.
100 koron = 64 mk. 85 fen.

*) Tabele te, oddzielnie wydrukowane, rozesłano władzom wyżej wymienionym przy numerze 26. Będą zamieszczone w najbliższym numerze Dziennika Urzędowego.

W tych okręgach wymiarowych, w których oszacowanie ma nastąpić w koronach, należy szacunek Komitetu Giełdowego, opiewający na marki, zamienić na korony wedle równi podanej w poprzednim ustępie, względnie o ile chodzi o szacunek na dzień 31 grudnia 1918 r. wedle równi 100 koron = 52 mk. 75 fen.

Zarazem zauważa się, że w tabeli szacunku na dzień 31 grudnia 1918 r. zostały akcje przedsiębiorstw, znajdujących się w Łodzi i okręgu Łódzkim, oszacowane jedynie na podstawie wskazówek otrzymanych ze strony firm interesowanych, przy akcjach tych znajduje się w tabeli znak „X". Szacowania zatem tych akcji podane w tabeli jako jednostronnie dokonane nie mogą oczywiście narazie służyć za podstawę do wymiaru podatku majątkowego i jednorazowej daniny państwowej. Wobec tego będzie rzeczą Pana Prezesa Zarządu Skarbowego w Łodzi przeszacować bezzwłocznie powyższe akcje przy współudziale osób, z faktycznym stanem rzeczy należycie obznajmionych i wyniki zakomunikować wprost wszystkim władzom podatkowym I instancji.

Warszawa, dn. 31 sierpnia 1919 r.

Wice-Minister:

(—) *Byrka.*

405.

OKÓLNIK

Do Panów Prezesów Zarządów Skarbowych w Warszawie i Łodzi, Prezesów Delegacji Ministerstwa Skarbu, Inspektorów Skarbowych do spraw podatków bezpośrednich w Kielcach, Lublinie, Piotrkowie i Radomiu, tudzież do wszystkich Panów Inspektorów Skarbowych, ustanowionych na wszystkie inne powiaty b. zaboru rosyjskiego.

Z powodu niewłaściwego stosowania przez niektóre władze podatkowe § 8 Dekretu z dnia 29 stycznia r. b. w przedmiocie poboru jednorazowej państwowej daniny od nieruchomości i majątku w kapitale Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że opłacie tego podatku podlegają osoby, które mają jakiekolwiek prawa rzeczowe do majątku, podlegające opodatkowaniu.

Na zasadzie powyższego obowiązanym jest do zapłacenia daniny przedewszystkiem właściciel przedmiotu daniny.

Jeśli zaś prawo własności przedmiotu daniny jest oddzielone od prawa trwałego pobierania dochodu, to daninę winien uiścić nie właściciel przedmiotu daniny, a osoba, pobierająca trwale dochód z tego przedmiotu, a to, o ile ta osoba ma równocześnie z właścicielem jakiekolwiek prawo rzeczowe do przedmiotu, podlegającego opodatkowaniu. Do kategorji tych ostatnich osób należą stali użytkownicy, dzierżawcy wieczyści, właściciele emfiteutyczni i t. p. Osoby, których tytuł prawny do majątku opiera się na umowie najmu lub innych dwustronnych zobowiązaniach, jakoto dzierżawcy, administratorowie poręczający i t. p. nie są obowiązani do zapłacenia daniny.

Warszawa, dn 7 września 1919 r.

Za Ministra Skarbu:

(—) *Birgfellner.*

406.

OKÓLNIK.

Do Panów Prezesów Zarządu skarbowego w Warszawie i Łodzi; wszystkich Panów Prezesów Delegacji Ministerstwa skarbu, Panów Inspektorów skarbowych do spraw podatków bezpośrednich w Kielcach, Lublinie, Piotrkowie i Radomiu, tudzież do wszystkich Panów Inspektorów skarbowych ustanowionych na wszystkie inne powiaty b. zaboru rosyjskiego.

Niniejszem udziela się do wiadomości odpis pisma Ministerstwa Skarbu, wystosowanego do Związku ziemian w. przedmiocie wypełniania deklaracji do wymiaru podatku majątkowego.

W odpowiedzi na podanie z dnia 17 lipca r. b. Nr. A 2681/10735, Ministerstwo Skarbu ma zaszczyt zawiadomić, że nie może zwolnić płatników od obowiązku należytego wypełnienia deklaracji majątkowej, której wzór był ogłoszony w Monitorze Polskim Nr. 150 z 1919 r., a w szczególności od obowiązku wypełnienia rubryki, dotyczącej oznaczenia wartości majątku.

Wymiar bowiem podatku majątkowego opiera się zasadniczo na danych, dostarczonych przez samego płatnika tak, że całe postępowanie wymiarowe ogranicza się właściwie tylko do sprawdzenia, względnie uzupełnienia tych danych, ze stanowiska przedmiotowego. Na tej zasadzie opiera się właśnie art. 24 Dekretu w przedmiocie podatku majątkowego, nakładający na płatnika obowiązek złożenia władzy podatkowej I instancji zeznania majątku na przepisanym formularzu. Uwolnienie zatem płatników od należytego dopełnienia tego ustawowego obowiązku spowodowałoby spaczenie całego postępowania wymiarowego, do czego Ministerstwo Skarbu, jako stojące na straży wykonywania ustawy, dopuścić nie może i nie ma prawa.

Jeżeli zaś płatnicy mają wątpliwości co do sposobu oznaczenia wartości majątku, to wyjaśnienie znajdą w postanowieniach art. 10—17 wspomnianego Dekretu, tudzież §§ 7—10 rozporządzenia wykonawczego do tegoż Dekretu. O ile w szczególności chodzi o wartość ziemi, to w tym względzie mają zastosowanie w regule postanowienia art. 10 ust. 1 Dekretu, t. j., że wartość tę ma płatnik obliczyć według przeciętnej wartości obrotowej, czyli przeciętnej wartości sprzedażnej w dniu miarodajnym, a więc, o ile chodzi o rok podatkowy 1919, w dniu 31 grudnia 1918 r. Ponieważ w czasie powyższym ziemia była przedmiotem wolnego obrotu i faktycznie dokonywano całego szeregu tranzakcji ziemią, przeto ziemianie nie będą mieli w praktyce trudności w oznaczeniu tej wartości. Zresztą każda władza podatkowa I instancji udzieli każdemu płatnikowi z całą gotowością wszelkich wyjaśnień, celem usunięcia ewentualnych wątpliwości.

Jeżeli zatem ziemianie zeznają w deklaracjach powyższą wartość ziemi według najlepszej wiedzy i sumienia, to żadnych szkodliwych następstw materjalnych lękać się nie powinni. Uczciwa bowiem i rzetelna deklaracja stoi pod ochroną prawa i spowoduje jedynie wymiar podatku w kwocie ustawowej, a opłata podatku w tej wysokości nie może być uważaną ani ze stanowiska ogólno-państwowego, ani też ze stanowiska obywatelskiego, ani wreszcie ze stanowiska nauki skarbowości, za szkodę materjalną.

Również i pod kątem widzenia ogólnych zasad reformy rolnej, uchwalonych niedawno przez Sejm Ustawodawczy, nie może taka deklaracja narazić ziemianina na straty, zwłaszcza, że zasady te nie zawierają wcale postanowienia, iżby wartość ziemi miała być określoną na podstawie deklaracji płatnika do podatku majątkowego, względnie na podstawie szacunku, przyjętego za podstawę wymiaru tegoż podatku.

Warszawa, dnia 7 września 1919 r.

Za Ministra Skarbu:

(—) *Byrka.*

Opłaty stemplowe.

407.

OKÓLNIK.

w sprawie stemplowania umów o rozwiązanie kontraktów najmu lub dzierżawy, zawieranych na obszarze b. okupacji niemieckiej.

Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że od umów o rozwiązanie kontraktów najmu lub dzierżawy, zawieranych na obszarze b. okupacji niemieckiej, przypada opłata stemplowa według poz. 27 taryfy wprowadzonej rozp. b. G. G. Warsz. z 5 lipca 1916 r. Dz. Rozp. Nr. 40 poz. 126, a mianowicie od czynszu najmu lub dzierżawy za czas od dnia rozwiązania do dnia pierwotnie umówionej ekspiracji kontraktu po ½%, najmniej jednak 3 mk.

Ze względów słuszności zezwala atoli Ministerstwo Skarbu na zasadzie § 16 powoł. rozp. G. G. Warsz., aby w przypadkach, w których stawka, przypadająca w myśl poz. 13 powołanej taryfy od samej umowy o zawarcie kontraktu najmu lub dzierżawy, jest mniejszą aniżeli stawka ½%-owa, przypadająca w myśl poz. 27 taryfy, — stosowano do umów o rozwiązanie kontraktu najmu lub dzierżawy przepisy poz. 13 tejże taryfy, odnoszące się do stemplowania umów o sam najm lub dzierżawę.

Warszawa, dnia 9 września 1919 r.

Szef Sekcji:

(—) *Kozubowski.*

408.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu w przedmiocie stempla od kart do gry *).

Główny Urząd cłowy we Lwowie wytłaczać będzie stempel od kart do gry tymczasowo według wzoru dotychczasowego z tą zmianą, że część środkowa będzie barwy czerwonej, reszta zaś barwy niebieskiej, a nadto część środkowa przecięta będzie na krzyż białemi linjami.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w urzędowej „Gazecie Lwowskiej“.

Warszawa, dnia 15 maja 1919 r.

Minister Skarbu.

---

*) Ogłoszone w Nr. 147 „Gazety Lwowskiej“ z dn. 28/VI 1919.

409.

Patrz art. 15 ustawy z d. 18 lipca 1919 r. o pomocy państwowej na odbudowę gospodarstw, zniszczonych lub uszkodzonych skutkiem wojny, ogłoszonej w Nr. 22 „Dz. Urzęd. Min. Skarbu“ poz. 314

410.

Patrz punkt 4 rozp. wykonawczego Min. Przem. i Handlu do dekretu o wywozie, przywozie i przewozie. (Nr 25 „Dz. Urzęd. Min. Skarbu“ poz. 366).

411.

Patrz art. 7 rozporządzenia w sprawie nadzwyczajnego dodatku drożyźnianego do poborów emerytalnych, ogłoszonego w niniejszym numerze pod poz. 424.

Skarb Narodowy.

412.

Wykaz Skarbu Narodowego z dnia 31 sierpnia 1919 r.

	Złoto		Srebro		Bilon		Banknoty		Papiery %	
Marki	5.894.875	—	19.703.939	—	63.519	66	3.577.291	—	10.169	48
Korony austrjackie	7.750	—	210.759	—	7.021	47	249.356	—	5.910	57
Ruble carskie	87.042	—	131.483	25	248.579	80	439.551	49	811.530	67
„ dumskie i kier.	—	—	—	—	—	—	19.650	—	—	—
„ wschodnie	—	—	—	—	—	—	3.462	55	—	—
Karbowańce ukr.	—	—	—	—	—	—	200.735	20	—	—
Franki	19.255	—	23.779	40	307	85	206	40	—	—
Liry włoskie		—	207	50	—	50	—	—	—	—
Funty szterl.	41-10		2-16-3½		0-0-3½		—	—	—	—
Dolary amerykańskie	1	—	21	95	— 1	20	53	—	—	—
Korony skandynawskie	190	—	74	50	21	88	80	—	—	—
Guldeny holenderskie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Różne	—	—	22	—	—	—	—	—	—	—

Pozatem: 14394 przedmiotów złotych wagi 88,019 kgr.
35610 „ srebrnych „ 546,903 „
36697 „ z różn. metali „ 2312,4805 „
104 „ kryształów i kamieni „ 1,52585 „

POLSKA KRAJOWA KASA POŻYCZKOWA

Dyrektor: **Józef Zarzycki.**

Skarbnik: **Marjan Karpus.** Księgowy: **Michał Gawroński.**

Sprawy budżetowe.

413.

O K Ó L N I K.

Do wszystkich Inspektorów Skarbowych.

Ministerstwo Skarbu poleca w terminie pięciodniowym sporządzić i nadesłać preliminarze wypłat emerytalnych na czas od 1 lipca 1919 r. do 31 marca 1920 r. (na podstawie dotychczasowych wypłat w tamtejszych Kasach uskutecznionych) z wyszczególnieniem sum na emerytury cywilne i wojskowe.

Warszawa, dn. 11 września 1919 r.

Za Szefa Sekcji:

(—) Dr. Uhle.

414.

O K Ó L N I K.

Do Wszystkich Zarządów Skarbowych.

Ministerstwo Skarbu poleca w terminie pięciodniowym sporządzić i niezwłocznie nadesłać preliminarz wypłat emerytalnych na okres czasu od dnia 1 lipca 1919 r. do 31 marca 1920 r. (na podstawie dotychczasowych wypłat w tamtejszych Kasach uskutecznionych) z wyszczególnieniem sum na emerytury cywilne i wojskowe.

Warszawa, dn. 11 września 1919 r.

Za Szefa Sekcji:

(—) Dr. Uhle.

Przepisy rachunkowe i kasowe.

415.

Patrz art 8 rozporządzenia w sprawie nadzwyczajnego dodatku drożyźnianego do poborów emerytalnych, ogloszonego w niniejszym numerze pod poz. 424.

Sprawy walutowe.

416.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu w przedmiocie utworzenia Państwowej Centrali Dewiz.

W porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, Aprowizacji i Ministrem dla b. zaboru pruskiego, zarządza się co następuje:

Art. 1.

W celu zapobiegania i ukrócenia spekulacji walutami i walorami zagranicznemi tworzy się przy Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej urząd pod nazwą: Państwowa Centrala Dewiz, który podlega Ministrowi Skarbu.

Państwowa Centrala Dewiz działa w ścisłej łączności z Państwową Komisją Przywozu i Wywozu; wzajemny ich stosunek określi regulamin, wydany przez Ministrów Skarbu i Przemysłu i Handlu.

Art. 2.

Państwowa Centrala Dewiz ustanawia obowiązujący dla wszystkich obrotów kurs walut zagranicznych oraz rozciąga kontrolę nad wszelkiemi operacjami finansowemi, które wywierają wpływ na kurs waluty.

Art. 3.

Wszelkie dysponowane z Polski za granicę lub z zagranicy do Polski oraz dokonywanie tranzakcji w granicach Państwa Polskiego sumami w walucie zagranicznej i dewizami, jako to: zagranicznemi pieniędzmi i banknotami, przekazami, czekami, wekslami oraz wszelkiego rodzaju wypłatami i pozostałościami rachunkowemi i uzyskanemi za granicą kredytami mogą być dokonywane jedynie za pośrednictwem lub zezwoleniem Centrali Dewiz, również jedynie za zezwoleniem Centrali Dewiz mogą być zaciągane, jak przez osoby prywatne, tak i przez urzędy zobowiązania u osób lub firm, mających siedzibę za granicą.

Art. 4.

Posiadacze wartości, tranzakcje i dysponowanie któremi w myśl art. 3 są zakazane, winni zgłosić je do dyspozycji Państwowej Centrali Dewiz, która ma prawo przejęcia ich według ustalonego kursu.

Art. 5.

Centrala Dewiz wydaje walutę zagraniczną tylko na cel ściśle określony, kierując się przedewszystkiem względami gospodarczemi kraju. Dla otrzymania waluty niezbędnem jest dostarczenie Państwowej Centrali Dewiz wszystkich wymaganych przez nią dowodów.

Państwowa Centrala Dewiz nie jest obowiązana do wyjaśnienia przyczyn odmowy wydania waluty.

Art. 6.

Przepuszczenie towarów przez granicę Państwa wymaga oprócz zezwolenia Państwowej Komisji Przywozu i Wywozu również i zezwolenia Państwowej Centrali Dewiz.

Art. 7.

Posiadacze zagranicznych papierów procentowych i dywidendowych winni je zarejestrować w Państwowej Centrali Dewiz, a nadto winni o każdej dokonanej wewnątrz kraju temi walorami tranzakcji po terminie rejestracji Państwową Centralę Dewiz uwiadomić.

Państwowa Centrala Dewiz ma prawo rozporządzania temi papierami wszelkiemi sposobami, z wyjątkiem aljenacji.

Art. 8.

Sprzedaż i zastaw za granicą zarówno krajowych, jak i zagranicznych papierów procentowych i dywidendowych, jak również realizacja wylosowanych papierów i kuponów zagranicznych mogą być dokonywane jedynie za pośrednictwem Państwowej Centrali Dewiz. Sumy stąd uzyskane będą wypłacone w walucie krajowej według kursu obowiązującego w dniu dokonania tranzakcji.

Art. 9.

Przywóz w granice Państwa i wywóz za granicę bez zezwolenia Państwowej Centrali Dewiz papierów wartościowych obcych i krajowych, dewiz, krajowych zobowiązań płatniczych i wszelkiego rodzaju sum pieniężnych, przekraczających normy ustalone w ustawach i rozporządzeniach Ministra Skarbu, zostaje wzbroniony.

Art. 10.

Państwowa Centrala Dewiz ogłasza codziennie w gazecie rządowej obowiązujące kursy walut zagranicznych.

Art. 11.

W miarę potrzeby za zezwoleniem Ministra Skarbu mogą być tworzone filje państwowej Centrali Dewiz. Zakres działania poszczególnych filji określą specjalne regulaminy.

Art. 12.

Państwowa Centrala Dewiz może zawiesić stosowanie przepisów niniejszego rozporządzenia w stosunku do poszczególnych kategorji wartości i poszczególnych walut.

Art. 13.

Terminy składania zgłoszeń, przewidzianych w artykułach 4 i 7, oraz wzory formularzy będą przez Państwową Centralę dewiz podane do wiadomości publicznej do dnia 10 października 1919 r.

Art. 14.

Rozporządzenie niniejsze obowiązuje na całym obszarze Państwa Polskiego.

Do rozpatrywania przekroczeń niniejszego rozporządzenia powołany jest Urząd Walki z Lichwą i Spekulacją.

Przekroczenia te na obszarach b. Królestwa Kongresowego i b. zaboru austrjackiego karane są w myśl dekretu z dn. 11 stycznia 1919 r. (Dz. Pr. Nr. 7, poz. 109) w drodze administracyjnej karą aresztu do 3 miesięcy, względnie grzywną do 50.000 marek, prócz tego zawsze pociągają konfiskatę wartości stanowiących przedmiot przekroczenia.

Do czasu utworzenia na terenach b. zaboru pruskiego urzędów walki z lichwą i spekulacją do rozpatrywania przekroczeń niniejszego rozporządzenia powołane są sądy doraźne.

Art. 15.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Warszawa, dnia 23 września 1919 r.

Minister Skarbu:

(—) *Biliński.*

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) *Szczeniowski.*

Minister Aprowizacji:

(—) *Minkiewicz.*

Minister dla b. zaboru pruskiego:

(—) *Seyda.*

(Monitor Polski Nr. 215 z d. 24/IX 19 r.).

417.

STAN EMISJI BILETÓW POLSKIEJ KRAJOWEJ KASY POŻYCZKOWEJ

dnia 10 września 1919 r.

Otrzymano emisji marek polskich z Berlina	Mk.	1.299.211.000,—
Otrzymano emisji marek polskich z Warszawy		2.043.266.000,—
	Mk.	3.342.477.000,—
Spalono przed 11/XI 1918 r. . . .	„	4.176.000.—
Przeznaczono do spalenia . . .	„	42.790.051,50
Pozostałość w Centrali wynosi*)	„	402.216.147,50
Pozostałość w oddziałach wynosi	„	288.350.326,50
	Mk.	737.532.525,50
W obiegu znajduje się	„	2.604.944.474,50
Dn. 11/11 1918 r. obieg wynosił .	„	880.150.867,50
Od dnia przejęcia Kasy wypuszczono	Mk.	1.724.793.607,—

*) W tej sumie Mk. 20.000.000 — bardzo zniszczonych.

Dyrektor:

(—) *Józef Zarzycki.*

Główny Skarbnik:

(—) *Marjan Karpus.*

Przepisy o instytucjach bankowych.

418.

STATUT Izb Rozrachunkowych przy Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej.

§ 1. Dla ułatwienia wzajemnych rozrachunków między bankami i zastąpienia wypłat gotówkowych zapisami książkowemi powstają: przy Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej w Warszawie oraz w miarę potrzeby — przy jej oddziałach Izby Rozrachunkowe.

§ 2. Do składu uczestników Izby Rozrachunkowej wchodzą wszystkie obecne na Zebraniu Organizacyjnem banki, które wyrażą na to swą zgodę, oraz i inne, które w Zebraniu Organizacyjnem udziału nie brały, natomiast przedtem lub potem złożyły piśmienne zgłoszenie na ręce dyrekcji Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej i zostały przyjęte w poczet uczestników.

§ 3. Każdy uczestnik Izby składa piśmienne oświadczenie o przestrzeganiu niniejszego Statutu, uchwał Ogólnego Zebrania oraz wszelkich przepisów, dotyczących porządku dokonywania czynności Izby.

§ 4. Uczestnicy Izby zawiadamiają Polską Krajową Kasę Pożyczkową, kto będzie ich przedstawicielem na codziennych posiedzeniach Izby, przyczem podpisują odnośne upoważnienia według ustanowionego wzoru.

§ 5. Raz do roku, w lutym, odbywa się zwyczajne Ogólne Zebranie uczestników Izby (reprezentowanych przez dyrektorów firm, należących do Izby, lub starszych prokurentów), zwoływane w Centrali przez Dyrektora Naczelnego Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, (w Oddziałach przez Dyrektora Oddziału P. K. K. P.). Nadzwyczajne Zebranie może być zwoływane w każdym czasie w Centrali przez Dyrektora Naczelnego Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej (w Oddziałach przez Dyrektora Oddziału P. K. K. P.), na jego życzenie lub na żądanie ⅓ ogółu uczestników Izby.

§ 6. Do kompetencji Zebrania Ogólnego należy:

a) przyjmowanie nowych uczestników Izby na wniosek Komitetu uprzednio rozpatrzony i przyjęty przez Naczelną Dyrekcję Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej;

b) wykluczenie uczestników na wniosek Komitetu lub Naczelnej Dyrekcji Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej;

c) wybór z pośród uczestników 4-ch członków Komitetu;

d) uchwały, dotyczące zmian w Statucie, na wniosek Komitetu;

e) uchwały, dotyczące zmian przepisów obowiązujących na wniosek Komitetu;

f) zatwierdzanie sprawozdania rocznego Izby;

g) ustalenie normy opłaty za druki i materjały piśmienne, po porozumieniu się z Naczelną Dyrekcją Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.

§ 7. Uchwały, dotyczące zmian Statutu winny być przyjęte przez Naczelną Dyrekcję Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej i zatwierdzone przez Ministra Skarbu. — Zmiany przepisów wymagają zatwierdzenia przez naczelną Dyrekcję Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.

§ 8. Na Zebraniu Ogólnem uczestników Izby, które jest prawomocne w obecności ¾ ogółu uczestników, w Centrali przewodniczy dyrektor naczelny Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej lub jego zastępca (w Oddzia-

łach Dyrektor Oddziału P. K. K. P. lub jego zastępca). Przyjmowanie i wykluczanie uczestników odbywa się za pomocą tajnego głosowania kartkami, przyczem do prawomocności uchwały wymagana jest większość ¾ głosów obecnych na zebraniu uczestników Izby. — Jeżeli Zebranie co do ilości obecnych na niem uczestników nie czyni zadość wskazanemu wyżej warunkowi, to w Centrali dyrektor naczelny Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej lub jego zastępca (w Oddziałach dyrektor Oddziału P. K. K. P. lub jego zastępca) zwołuje w przeciągu tygodnia powtórne Ogólne Zebranie, które będzie prawomocne bez względu na ilość obecnych uczestników. Wybór 4-ch członków Komitetu dokonywuje się również kartkami przez tajne głosowanie, przyczem wybrani są ci, którzy otrzymują największą liczbę głosów. Inne sprawy rozstrzygane są zwykłą większością głosów, a w razie równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego, do którego należy wybór sposobu głosowania.

§ 9. Do atrybucji Komitetu Izby należy:

a) rozpatrywanie i składanie Ogólnemu Zebraniu wszelkich wniosków, dotyczących zmian w Statucie i przepisach Izby;

b) składanie Dyrekcji Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej wniosków, dotyczących sposobu dokonywania rozrachunku;

c) załatwianie nieporozumień pomiędzy przedstawicielami uczestników Izby;

d) rozpatrywanie zgłoszeń nowych uczestników i przedstawianie ich Ogólnemu Zebraniu, po uprzedniem przyjęciu przez naczelną dyrekcję Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej;

e) składanie wniosków Ogólnemu Zebraniu o wykluczeniu uczestników i rozpatrywanie odnośnych wniosków Dyrekcji Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej;

f) określenie sumy, przeznaczonej na gratyfikację dla pracowników Kancelarji Izby Rozrachunkowej za roboty przy bilansie, z pozostałości funduszu, przeznaczonego na pokrycie kosztów druków i materjałów piśmiennych.

§ 10. Komitet Izby wybiera z pośród siebie przewodniczącego, który zwołuje zebrania w miarę potrzeby lub na żądanie Dyrekcji Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.

§ 11. Czynności Izby Rozrachunkowej odbywają się pod kierunkiem Dyrekcji Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, która wyznacza kierownika bezpośredniego do prowadzenia codziennych posiedzeń przedstawicieli uczestników oraz kancelarji Izby. Pozatem Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa bierze udział w czynnościach rozrachunkowych Izby na zasadach obowiązujących wszystkich uczestników.

§ 12. Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa daje bezpłatnie Izbie Rozrachunkowej odpowiednio przygotowany lokal, natomiast koszt przygotowania wszelkich druków i materjałów piśmiennych dla Izby ponoszą sami uczestnicy, za wyłączeniem Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, pokrywając je w końcu każdego półrocza w stosunku procentowym do dokonanych w Izbie obrotów. Naczelna Dyrekcja Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej określa ile mają pobierać oddziały od uczestników swych Izb Rozrachunkowych na druk ogólnych miesięcznych wykazów izbowych i rocznych sprawozdań.

§ 13. Posiedzenia przedstawicieli uczestników Izby Rozrachunkowej odbywają się dwa razy dziennie w godzinach ustalonych przez Dyrekcję Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej pomiędzy godziną 9-tą rano i 2-gą po południu. Przedstawiciele uczestników obowiązani są przychodzić na obydwa posiedzenia, punktualnie i stale, chociażby ze swej strony nie mieli do przedstawienia żadnych dowodów; nikt nie może opuszczać posiedzenia przed jego ukończeniem, o czem daje znać dzwonek kierownika Izby.

§ 14. Uczestnicy Izby obowiązani są przyjmować wszelkie wpłaty przez Izbę Rozrachunkową i odpowiadają za wszelkie czynności swych przedstawicieli w Izbie, która nie przyjmuje na siebie żadnej odpowiedzialności za rozrachunki uczestników między sobą.

§ 15. Jeżeli przedstawiciel uczestnika nie zjawia się w ciągu trzech dni z rzędu na posiedzeniu Izby, to uczestnika tego uważa się za wykreślonego z liczby uczestników Izby Rozrachunkowej, o czem Dyrekcja Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej zawiadamia pozostałych uczestników oraz Centralę i Naczelną Dyrekcję Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.

§ 16. Przed zakończeniem rozrachunku dziennego każdy z uczestników obowiązany jest mieć na swym rachunku przekazowym w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej fundusz gotówkowy, wystarczający dla wyrównania rozrachunku dziennego.

§ 17. Dla ułatwienia czynności rozrachunków, uczestnicy mogą korzystać, w razie braku funduszu na rachunku przekazowym w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej, z jednodniowych pożyczek, udzielanych ze specjalnego rachunku, prowadzonego pod nazwą: „Kredyt rezerwowy dla Izby". Kredyt ten ma być zabezpieczony papierami procentowemi polskiemi, według norm i stopy obowiązującej rachunki otwartego kredytu. Kredytem, przyznanym na tym rachunku mogą dysponować przedstawiciele uczestników Izby li tylko dla wyrównania dziennego obrachunku. Przed godziną pierwszą następnego dnia roboczego, pożyczka, zaciągnięta z „Kredytu rezerwowego dla Izby" winna być bezwarunkowo spłacona. Procenty z tego rachunku oblicza się co pół roku na ciężar rachunku przekazowego, przyczem wyciągu z rachunku nie rozsyła się.

§ 18. Dowody płatnicze, przedstawione w Izbie, jak czeki, przekazy, weksle, kwity wypłatowe, winny być prezentowane na porannem posiedzeniu Izby. Rachunki giełdowe mogą być przedstawione na posiedzeniu popołudniowem, lecz po uprzedniem dostarczeniu papierów do Banku, nabywającego poza Izbą, i ostemplowaniu przez niego rachunku. Polecenia wypłaty między uczestnikami Izby załatwia się w ten sposób, że strona płacąca wręcza na porannem posiedzeniu stronie otrzymującej kwit podwójny celem podpisania go poza Izbą i przedstawienia jako żądanie na popołudniowem posiedzeniu.

§ 19. Przedstawienie dowodów do zapłaty w Izbie Rozrachunkowej uważa się za przedstawienie tychże w miejscu prawnego zamieszkania dłużnika.

§ 20. Na dowodach płatniczych, przedstawionych w Izbie Rozrachunkowej, strona prezentująca kładzie stempel „przez Izbę Rozrachunkową", poczem dany dowód nie może być opłacany poza Izbą.

§ 21. Dowody, przedstawione na porannem posiedzeniu mogą być zwrócone tegoż samego dnia na posiedzeniu popołudniowem, przyczem dołącza się blankiet, na którym wymienia się powód zwrotu.

§ 22. Uczestnicy Izby Rozrachunkowej mogą w granicach funduszów, rozporządzalnych o godzinie 10-tej rano na ich rachunkach przekazowych, przekazywać te-

go samego dnia za pośrednictwem Izby sumy na inne rachunki przekazowe w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej w ten sposób, że na posiedzeniu porannem składają przedstawicielowi Kasy odpowiednio wypełniony formularz, którego odcinek Kasa przedstawia jako żądanie na posiedzeniu popołudniowem.

§ 23. Na posiedzeniu porannem każdy z przedstawicieli uczestników po rozdaniu i przyjęciu dowodów płatniczych opatrzonych właściwym stemplem, wpisuje na swój arkusz rozrachunkowy w pierwszej rubryce z prawej strony zgłoszone pretensje do inych uczestników Izby, zaś w pierwszej rubryce z lewej strony pretensje innych uczestników do siebie Po dodaniu rubryk, otrzymane wyniki wpisuje się na specjalne kartki, które się wręcza księgowemu Izby, celem wciągnięcia do ogólnego arkusza rozrachunkowego. Po uzgodnieniu obu stron, które muszą się wyrównać, kierownik daje znać dzwonkiem, że posiedzenie poranne skończone.

§ 24. Na posiedzeniu popołudniowem, po rozdaniu, sprawdzeniu i pokwitowaniu przyjętych dowodów przedstawiciele uczestników wypełniają drugą rubrykę po każdej stronie swego arkusza rozrachunkowego, przyczem dowody zwracane ą wciągnięte już do porannego obrachunku, wpisuje się jako żądanie wsteczne. Po dodaniu drugich rubryk i podaniu wyników na specjalnych kartkach księgowemu Izby, przedstawiciele uczestników przystępują do ostatecznego rozrachunku: wyprowadzają najpierw pozostałości wzajemnych pretensji względem każdego uczestnika, a następnie pozostałość ogólną, którą wyrównują bądź przelewem na dobro rachunku przekazowego w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej (w razie pozostałości kredytowej), bądź czekiem tymczasowym z rachunku przekazowego w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej (w razie pozostałości debetowej), który musi zamieniony na czek stały na najbliższem posiedzeniuporannem Izby. Zakończone arkusze rozrachunkowe wraz z przelewem lub czekiem wręcza się kierownikowi Izby celem uzgodnienia i wciągnięcia rezultatów do ogólnego arkusza rozrachunkowego. Po sporządzeniu i uzgodnieniu ogólnego bilansu całego dnia, kierownik Izby oddaje uczestnikom ich arkusze rozrachunkowe z poświadczeniem, że otrzymane przelewy i czeki Izba przyjęła do wykonania, poczem popołudniowe posiedzenie Izby zostaje zamknięte.

§ 25. Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa przeprowadza otrzymane z Izby przelewy i czeki przez rachunki przekazowe uczestników zaraz po zakończeniu popołudniowego posiedzenia.

§ 26. Kancelarje Izb Rozrachunkowych prowadzą całą ich biurowość i księgowość, sporządzają i rozsyłają miesięczne wykazy dokonywanych obrotów oraz sprawozdania roczne. Wykazy i sprawozdania podpisuje Dyrektor Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, delegowany przez niego kierownik oraz przewodniczący Komitetu Izby, któremu przysługuje prawo rozpatrywania wszystkich książek, prowadzonych w danej kancelarji Izby. Kancelarje Izb Rozrachunkowych przy Oddziałach Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej obowiązane są nadsyłać Centrali szczegółowe wykazy obrotów każdegu uczestnika oddzielnie i wszystkich uczestników razem.

Wykazy mają być dzienne, tygodniowe, miesięczne i roczne.

(Monitor Polski Nr. 179 z d. 11/VIII 19 r.).

419.

STATUT BANKU KOMUNALNEGO.

§ 1.

W celu zaspakajania potrzeb kredytowych związków samorządnych (powiatów, gmin miejskich i wiejskich oraz związków specjalnych poszczególnych jednostek samorządnych) w Państwie Polskiem oraz ułatwianie im wszelkich obrotów pieniężnych, a także wzajemnych obrachunków, tworzy się w Warszawie Towarzystwo Akcyjne pod nazwą: „Bank Komunalny“.

Zakres działania.

§ 2.

Do zakresu czynności Banku Komunalnego należy:

a) udzielanie związkom samorządnym kredytu długoterminowego w obligacjach i pośredniczenie w umieszczaniu ich zarówno w kraju, jak zagranicą, zgodnie z przepisami, zawartemi w §§ 35—39;

b) udzielanie związkom samorządnym kredytów w gotówce na termin nie dłuższy, niż jeden rok, zgodnie z § 40;

c) przyjmowanie od związków samorządnych, a także od poszczególnych instytucji komunalnych wkładów pieniężnych: procentowych i bezprocentowych, terminowych i na rachunek bieżący;

d) wykonywanie wszelkich zleceń związków samorządnych w granicach funduszów, znajdujących się na ich rachunku.

Pozatem Bank Komunalny może wykonywać nietylko na rachunek i zlecenie związków samorządnych, lecz wszelkich wogóle osób prawnych lub fizycznych następujące czynności:

a) udzielanie pożyczek na zastaw obligacji związków samorządnych na termin nie dłuższy, niż jeden rok, albo w postaci rachunku bieżącego, zabezpieczonego temi papierami na warunkach, ustanowionych przez Radę Nadzorczą Banku; papiery zastawione nie mogą być zajęte, ani zaliczane do masy upadłości dłużnika, zanim wydana pożyczka nie zostanie całkowicie Bankowi zwrócona; wciągnięcie tych papierów do rejestru bankowego zastępuje sporządzenia aktu urzędowego, przewidzianego w art. 2073, 2074 Kodeksu Cywilnego;

b) przyjmowanie depozytów na przechowanie;

c) kupno i sprzedaż za gotówkę papierów procentowych oraz pieniędzy zagranicznych z polecenia klijentów;

d) wydawanie i opłacanie przekazów oraz inkasowanie weksli, frachtów i innych dowodów;

e) opłacanie kuponów i wylosowanych obligów komunalnych.

§ 3.

Bank ma prawo otwierania oddziałów we wszystkich miastach Rzeczypospolitej Polskiej, na mocy uchwały Zebrania Ogólnego Akcjonarjuszów.

Kapitał zakładowy.

§ 4.

Kapitał zakładowy Banku Komunalnego oznacza się początkowo na miljon złotych i składa się z tysiąca akcji imiennych po tysiąc złotych każda. Powiększenie kapitału zakładowego może nastąpić na skutek uchwały Zebrania Ogólnego Akcjonarjuszów zatwierdzonej przez Ministra Skarbu.

1/10 część kapitału zakładowego trzymana być winna w papierach państwowych polskich.

§ 5.

Akcje mogą być nabywane tylko przez związki samorządne; ustępowanie akcji może następować za zgodą Rady Nadzorczej Banku.

Związkom samorządnym, które akcji Banku nie posiadają, a którym przyznano kredyt, potrąca się z udzielonej pożyczki 5% na zakup akcji. Jeśli wolnych akcji nie będzie, wydaje się kwit na akcje przyszłej emisji.

Kapitał obligacyjny.

§ 6.

Suma kapitału obligacyjnego nie może przewyższać 20-tokrotnego kapitału zakładowego, ani sumy niespłaconych długoterminowych pożyczek, przez Bank udzielonych.

§ 7.

Spłata obligacji oraz wypłata kuponów zabezpieczona jest nietylko zobowiązaniami związków samorządnych, lecz wogóle całym majątkiem Banku.

§ 8.

Wzór obligacji, wysokość odcinków, stopę procentowa i termin płatności kuponów ustala Rada Nadzorcza, zatwierdza Minister Skarbu. Obligacje mają być przygotowane w drukarni państwowej.

§ 9.

Na życzenie związku samorządnego, biorącego pożyczkę w obligacjach Banku, realizacja ich może być powierzona Bankowi na warunkach, ustalonych przez Radę Nadzorczą.

§ 10.

Kupony od obligacji zachowują wartość w ciągu lat dziesięciu, a wylosowane obligacje w ciągu lat trzydziestu od daty ich płatności, poczem uznane będą za nieważne, zaś wartość ich staje się własnością Banku i przeznacza się na powiększenie kapitału rezerwowego obligacyjnego (§ 47).

§ 11.

Obligacje Banku przyjmowane są, jako kaucje, przy rządowych zamówieniach i dostawach oraz na zabezpieczenie wpływu akcyzy i ceł, podług wartości, jaką ustanowi Minister Skarbu. W obligacjach Banku Komunalnego mogą być lokowane kapitały związków samorządnych, kas oszczędności państwowych i gminnych, kapitały instytucji społecznych i kulturalnych, sumy małoletnich i wogóle te kapitały, które podług przepisów prawa muszą być lokowane w papierach procentowych państwowych lub gwarantowanych przez Państwo.

§ 12.

Obligacje umarza się bądź drogą losowania, dokonywanego dwa razy do roku w terminach przez Bank oznaczonych, bądź też za pomocą skupu na giełdzie. Suma, przeznaczona na umorzenie, nie może być mniejszą od sumy rat amortyzacyjnych, przewidzianych na dane półrocze, łącznie z sumami, wpłaconemi w półroczu na rachunek umorzenia przedterminowego.

Obligacje Banku mogą być konwertowane na mocy uchwały Rady Nadzorczej (p. „f" § 20-go), zatwierdzonej przez Ministra Skarbu.

Przy wypłacie wylosowanych obligacji potrąca się wartość brakujących kuponów. Numery wylosowanych obligacji ogłasza się w dzienniku urzędowym w przeciągu pierwszego miesiąca po wylosowaniu.

§ 13.

Władze Banku stanowią:

a) Zarząd Banku,
b) Rada Nadzorcza,
c) Zebranie ogólne akcjonarjuszów.

Zarząd Banku.

§ 14.

Zarząd Banku składa się z Dyrektora i dwóch członków, mianowanych przez Radę Nadzorczą z osób nie należących do jej składu,

§ 15.

Do obowiązków Zarządu należy:

a) zarządzanie wszystkiemi sprawami i kapitałami Banku w zastosowaniu do niniejszego statutu i przepisów Rady Nadzorczej;

b) organizacja, biura, księgowości i rachunkowości Banku:

c) przyjmowanie i uwalnianie pracowników Banku oraz wyznaczanie im pensji w granicach uchwalonego przez Zebranie Ogólne budżetu; przyjmowanie i uwalnianie pracujących w Banku może być pozostawione przez Radę dyrektorowi;

d) składanie do rozpatrzenia Radzie Nadzorczej w grudniu każdego roku budżetu wydatków, najpóźniej zaś w pierwszej połowie marca sprawozdania ze wszystkich czynności w roku ubiegłym i stanu interesów Banku;

e) rozważanie wszelkich spraw, które mają być wniesione na Zebranie Ogólne, i uprzednie składanie ich w Radzie z własnemi wnioskami.

§ 16.

Członkowie Zarządu za swoją pracę otrzymują wynagrodzenie, oznaczone przez Radę Nadzorczą, a zatwierdzone przez Zebranie Ogólne.

§ 17.

Sprawy, wymagające jednomyślnej zgody Zarządu, winny być wskazane przez Radę Nadzorczą. W razie dłuższej nieobecności członka Zarządu Rada deleguje z pośród siebie jego zastępcę.

§ 18.

Wszelkie zobowiązania Banku winny być zaopatrzone w podpisy dwóch członków Zarządu.

Rada Nadzorcza.

§ 19.

Rada Nadzorcza składa się z 12-tu członków i 6-ciu zastępców, wybieranych przez Zebranie Ogólne na trzy lata z grona akcjonarjuszów, posiadających conajmniej ⅓ część członków Rady, najpierw przez losowanie, a następnie drogą starszeństwa wyborów. Ustępujący członkowie mogą być ponownie wybrani.

W razie ustąpienia członka Rady Nadzorczej przed upływem terminu, wchodzi na jego miejsce zastępca, który otrzymał największą ilość głosów. Zastępcy wybierani są co trzy lata, jeżeli liczba ich nie uległa przedtem zmianie, w przeciwnym razie wybory uzupełniające zastępców odbywają się na najbliższem Zebraniu Ogólnem.

Członkowie Rady wybierają corocznie ze swego grona prezesa i zastępcę.

§ 20.

Do obowiązków Rady Nadzorczej należy:

a) mianowanie członków Zarządu Banku, zawieranie z nimi umowy i opracowywanie szczegółowych przepisów dla ich działalności;

b) ogólny nadzór nad prowadzeniem spraw Banku, zgodnie ze statutem, tudzież rewizja kas Banku i rachunkowości w każdym czasie;

c) rozważanie sprawozdania rocznego Zarządu i wnoszenie go wraz z budżetem i własnym wnioskiem na Zebranie Ogólne w celu ostatecznego zatwierdzenia;

d) przedstawianie Zebraniu Ogólnemu zestawionego przez Zarząd budżetu na rok następny;

e) uprzednie rozważanie wszystkich spraw, wnoszonych na Zebranie Ogólne;

f) wszelkie uchwały, dotyczące wypuszczenia obligacji;

g) oznaczanie wysokości kredytu dla związków samorządnych i ustalenie warunków dla udzielanych pożyczek.

§ 21.

Do ważności uchwał Rady potrzebna jest obecność 7-miu członków, w tem prezes lub jego zastępcy. Uchwały zapadają większością głosów; w razie równości głosów przeważa głos przewodniczącego.

Rada zbiera się przynajmniej raz na miesiąc, pozatem może być w każdym czasie zwołana przez prezesa lub jego zastępcę albo na żądanie Zarządu, Komisji Rewizyjnej, lub Komisarza Rządowego.

§ 22

Prezes i upoważnieni członkowie Rady Nadzorczej mogą uczestniczyć w posiedzeniach Zarządu, zaś członkowie Zarządu obowiązani są brać udział w posiedzeniach Rady, z wyjątkiem spraw, dotyczących ich osobiście.

§ 23

Członkowie Rady otrzymują wynagrodzenie za posiedzenia według norm, oznaczonych przez Zebranie Ogólne.

Zebranie ogólne akcjonarjuszów.

§ 24.

Ogólne Zebrania Akcjonarjuszów bywają zwyczajne i nadzwyczajne. Pierwsze zwołuje Zarząd Banku corocznie, najpóźniej w maju; drugie są zwoływane w nagłych wypadkach w każdym czasie przez Zarząd Banku, a także na żądanie Rady Nadzorczej lub Komisji Rewizyjnej, albo wreszcie w przeciągu miesiąca na żądanie akcjonarjuszów, posiadających conajmniej $^1/_{10}$ część kapitału zakładowego. O terminie Zebrania Ogólnego Zarząd Banku listownie zawiadamia akcjonarjuszów na trzy tygodnie naprzód, niezależnie od ogłoszenia w dzienniku urzędowym. W zawiadomieniu winien być podany szczegółowy porządek dzienny. Na 10 dni przed zwyczajnem Zebraniem Ogólnem, Zarząd Banku rozsyła wszystkim akcjonarjuszom sprawozdania roczne z wnioskiem Rady Nadzorczej.

§ 25.

Do niezbędnych czynności Zebrania Ogólnego Akcjonarjuszów należy:

a) zatwierdzanie rachunków rocznych i sprawozdań z działalności Banku oraz podziału zysków;

b) zatwierdzanie budżetu wydatków oraz określanie wynagrodzenia dla członków Zarządu, Rady i Komisji Rewizyjnej;

c) wybór członków Rady Nadzorczej, ich zastępców i Komisji Rewizyjnej;

d) uchwały, dotyczące zmiany w statucie Banku, nabycia nieruchomości na potrzeby Banku, otwierania oddziałów Banku, powiększania kapitału zakładowego, zawieszania działalności i likwidacji Banku.

Uchwały, dotyczące zmiany statutu, otwierania oddziałów oraz powiększania kapitału zakładowego, Zarząd Banku przedstawia do zatwierdzenia Ministrowi Skarbu, który działa w tym wypadku w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, o ile zaś chodzi o zmianę statutu, — również w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, zgodnie z Dekretem o zatwierdzaniu i zmianie statutów spółek akcyjnych z dnia 24 grudnia 1918 r.

§ 26.

Sprawy na Zebranie Ogólne wnosi Rada Nadzorcza.

Gdyby który z akcjonarjuszów zechciał złożyć jakikolwiek wniosek albo wnieść zażalenie na administrację, to winien się zwrócić do Zarządu, który w terminie dwutygodniowym składa wniosek lub zażalenie, do rozpoznania Rady wraz z własną rezolucją lub wyjaśnieniem.

Dalsze skierowanie sprawy zależy od uznania Rady, jednakże wniosek, podpisany przez akcjonarjuszów, posiadających łącznie conajmniej $^1/_{20}$ część kapitału zakładowego, winien być w każdym razie wniesiony do rozpoznania Zebrania Ogólnego wraz z rezolucją Zarządu i Rady, jeżeli tylko nie został złożony później, niż na siedem dni przed Zebraniem.

§ 27.

Zebranie Ogólne jest prawomocne przy udziale przedstawicieli conajmniej ⅓ części ogółu akcjonarjuszów, reprezentujących ⅓ część kapitału zakładowego. W sprawach, dotyczących zmiany statutu i likwidacji Banku, potrzebną jest obecność przynajmniej połowy ogółu akcjonarjuszów, reprezentujących ⅔ kapitału zakładowego.

Uchwały na Zebraniu zapadają zwykłą większością głosów, z wyjątkiem uchwał, dotyczących zmiany statutu i likwidacji Banku, które wymagają większości ¾ głosów obecnych na Zebraniu.

Jeżeli Zebranie Ogólne w pierwszym terminie nie dojdzie do skutku z braku wymaganej w ustępie pierwszym, ilości przedstawicieli akcjonarjuszów i kapitału, natenczas zwołane będzie w tym samem porządkiem dziennym drugie Zebranie prawomocne przy ¼ ogółu akcjonarjuszów, reprezentujących ¼ część kapitału zakładowego.

§ 28.

Każdy akcjonarjusz może uczestniczyć na Zebraniu Ogólnem w osobie naczelnika związku samorządnego lub jego delegata, lecz prawo głosu przysługuje tylko tym, którzy posiadają conajmniej 5 akcji; każde następne 5 akcji nadaje prawo do jednego głosu więcej; nikt jednak nie może posiadać więcej głosów nad 10. Akcjonarjusze, posiadający mniej, niż 5 akcji, mogą na zasadzie wspólnego pełnomocnictwa łączyć swe akcję w celu otrzymania prawa głosu. Nieobecny akcjonarjusz, mający prawo głosu, może ustąpić swoje prawo innemu akcjonar-

juszowi, posiadającemu również prawo głosu, lecz nikt nie może mieć więcej, niż trzy pełnomocnictwa i najwyżej 10 głosów.

Komisja Rewizyjna.

§ 29.

W celu uzgodnienia sprawozdania rocznego i bilansów Banku, Zebranie Ogólne wybiera corocznie Komisję Rewizyjną, złożoną z 5-ciu przedstawicieli akcjonarjuszów.

§ 30.

Czynności rewizyjne ma prawo Komisja dokonywać w każdym czasie w składzie conajmniej 3 osób. Protokuły, sporządzane z dokonanej rewizji, Komisja składa Zarządowi, który przedstawia je Radzie Nadzorczej na najbliższem posiedzeniu.

§ 31.

Członkowie Komisji otrzymują wynagrodzenie, oznaczone przez Zebranie Ogólne.

Nadzór państwowy.

§ 32.

Dla uzgodnienia działalności Banku z zamierzeniami Państwa w dziedzinie komunalnej i skarbowej, Minister Spraw Wewnętrznych po porozumieniu z Ministrem Skarbu mianuje Komisarza Rządowego, który ma prawo wglądać w sprawowanie interesów Banku, uczestniczyć we wszystkich posiedzeniach i zebraniach jego władz, i zawieszać każdą uchwalę, sprzeczną z obowiązującemi ustawami lub statutem Banku.

W takim wypadku wykonanie zawieszonej uchwały, należy wstrzymać aż do decyzji Ministra Spraw Wewnętrznych.

Na żądanie Komisarza Zarząd Banku obowiązany jest dostarczać wszelkich wiadomości, dotyczących stosunków kredytowych Banku ze związkami samorządnemi.

Komisarz Rządowy otrzymuje od Banku wynagrodzenie w wysokości równej wynagrodzeniu członków Zarządu.

§ 33.

Wszelka korespondencja i stosunki Banku z Ministerstwami odbywają się za pośrednictwem Komisarza.

Komisarz ma prawo zwołania w każdym czasie nadzwyczajnego posiedzenia Rady Nadzorczej.

Udzielanie pożyczek związkom samorządnym.

§ 34.

Bank Komunalny udziela związkom samorządnym kredytu na ich potrzeby w zakresie zdrowotności, oświaty, komunikacji, bezpieczeństwa, dobroczynności; aprowizacji i innych dziedzin administracji komunalnej. Kredyt udzielany być może również na konwersję długów.

§ 35.

We wnioskach, złożonych Bankowi o pożyczki, zarząd związku samorządnego winien wymienić cel, na jaki pożyczka ma być zaciągnięta, przedstawić szczegółowy kosztorys robót, jak również wskazać, o jaką pożyczkę związek prosi: długoterminową, czy krótkoterminową.

Uchwała o zaciąganiu przez związek samorządny pożyczki musi być powzięta legalnie i zatwierdzona przez organa nadzorcze. Związek samorządny, pragnący otrzymać pożyczkę, przedstawia Bankowi dokładny swój stan ekonomiczny i finansowy wraz z budżetami i sprawozdaniami za ostatnie dwa lata.

Bank dane powyższe może sprawdzać na miejscu przez swego delegata, przyczem związek samorządny ponosi tylko połowę kosztów wyjazdu i djet delegata, jeśli pożyczka zostanie przyznaną; w razie przeciwnym, koszta wyjazdu i djet delegata Banku całkowicie obciążają związek samorządny.

§ 36.

Raty spłat wraz z procentami wszystkich zaciągniętych przez związek samorządny pożyczek, bądź przy pomocy Banku Komunalnego, bądź w inny sposób, mogą stanowić najwyżej 25% rocznych wydatków związku. Jeden związek nie może otrzymać większej pożyczki nad 5-ciokrotną sumę kapitału zakładowego Banku.

§ 37.

Przyznana związkowi samorządnemu pożyczka może być według uznania Zarządu Banku wydawana w miarę wykonywanych robót, na które została zaciągnięta. Od wypłaconych tą drogą zaliczek pobiera się procent, a termin umożenia rozpoczyna się od chwili wypłacenia całkowitej sumy.

§ 38.

Pożyczki długoterminowe udzielane są w obligacjach, które na żądanie dłużnika realizowane są przez Bank za oddzielnem wynagrodzeniem, oznaczonem przez Radę Nadzorczą.

Przy pożyczkach długoterminowych Bank pobiera roczną opłatę na koszta administracyjne do wysokości 1% wypożyczanej sumy.

Spłata pożyczek odbywa się w ratach półrocznych zgóry w drodze stałej opłaty, lub opłaty równych rat kapitału z dodaniem procentów od niespłaconej części pożyczki, stosownie do szczegółowej umowy, zawartej między związkiem samorządnym i Bankiem.

Raty i procenty stanowią w budżecie w związku samorządnego wydatek obowiązkowy.

§ 39.

Bank może kontrolować, czy zaciągnięta pożyczka używana jest zgodnie z przeznaczeniem. W razie stwierdzenia, że pożyczka, udzielona związkowi samorządnemu, lub część jej nie jest wydatkowana na cel, na jaki została zaciągnięta. Bank może żądać od związku samorządnego, aby wypłacona pożyczka lub jej część była użyta zgodnie z przeznaczeniem oraz wstrzymać w przeciwnym wypadku dalszą wypłatę, o czem winien zakomunikować Komisarzowi Rządowemu. Jeżeli wbrew żądaniom Banku Zarząd związku samorządnego z otrzymanej pożyczki w dalszym ciągu wydatkować będzie nie na cele z pożyczką związane, to Bank po porozumieniu się z Komisarzem ma prawo wystąpić o ustalenie nadzoru nad wydatkowaniem sum pożyczonych, jak również może zażądać przedterminowego zwrotu wypłaconej pożyczki.

Terminy i warunki zwrotu wydanych sum pożyczonych ustanowi Rada Nadzorcza.

§ 40.

Z kapitału własnego i wkładowego mogą być udzielane związkom samorządnym pożyczki krótkoterminowe w gotówce z terminem nie dłuższym nad

rok. Wysokość pożyczki i jej warunki w każdym wypadku określa Rada Nadzorcza. Pożyczki krótkoterminowe, zaciągnięte przy pomocy Banku Komunalnego lub w inny sposób, nie mogą przekraczać 25% bieżącego budżetu związku samorządnego.

§ 41.

Za pożyczki, otrzymane w Banku, związki samorządne odpowiadają:

a) całym swoim majątkiem,

b) dochodami przedsiębiorstw, na które pożyczki zostały zaciągnięte,

c) wszystkiemi dochodami związku samorządnego.

Niezależnie od powyższego, może być zażądane przez Bank zabezpieczenie na specjalnych dochodach. Pożyczki mogą być zabezpieczone również na hypotekach, specjalnie wymienionych nieruchomości. Wszystkie zapomogi pieniężne, udzielane związkowi samorządnemu przez rząd na cele, związane z pożyczką, idą na pokrycie rat pożyczkowych.

Prolongata pożyczek i egzekucja.

§ 42.

W razie uchybienia terminu płatności rat, związek samorządny opłaca karę, wynoszącą ½% miesięcznie od nieopłaconej w terminie raty, przyczem część miesiąca liczy się za cały miesiąc.

§ 43.

Jeżeli z powodu złego stanu finansów związek samorządny nie może płacić regularnie rat, to Rada Nadzorcza ma prawo rozłożyć zaległe raty na warunkach przez nią ustanowionych, jednakże zaległa rata może być odroczona lub też splata jej rozłożona na drobniejsze raty najdłużej na lat cztery.

§ 44.

Jeżeli po upływie sześciu miesięcy od terminu płatności rata nie będzie zapłacona, jak również nie zostanie rozłożona lub odroczona, Bank ma prawo przystąpić do przedterminowego egzekwowania pożyczek na mocy specjalnego rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych bez potrzeby wyjednywania wyroku sądowego. Wybór środków egzekucji przysługuje Ministrowi Spraw Wewnętrznych, koszta egzekucji ponosi związek zamorządny.

§ 45.

Przedłużenie terminu spłaty długoterminowej pożyczki, celem zmniejszenia rat, może być dokonane za zgodą Rady Nadzorczej, na wniosek Zarządu. Przedłużenie terminu pożyczki długoterminowej może nastąpić po spłaceniu piątej części pożyczki na warunkach, przewidzianych przy jej zaciąganiu.

Pośrednictwo przy umieszczaniu pożyczek.

§ 46.

Bank może podejmować się realizowania pożyczek, zaciąganych przez związki samorządne poza Bankiem. Realizacja tych pożyczek odbywa się na warunkach, ustalonych pomiędzy związkiem samorządnym, zaciągającym pożyczkę, a władzami Banku.

Podział zysków i rezerwy.

§ 47.

Z czystego zysku, jaki się okaże po potrąceniu na administrację i ewentualnie straty, odlicza się 10% na kapitał zwyczajny rezerwowy i 10% na kapitał rezerwowy obligacyjny, z pozostałości czystego zysku przeznacza się nie więcej, niż 6% na dywidendę dla akcjonarjuszów, resztę zaś — do rozporządzenia Zebrania Ogólnego z warunkiem zatwierdzenia podziału tej reszty przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

§ 48.

Jeżeli zwyczajny kapitał rezerwowy dosięgnie połowy kapitału zakładowego, a kapitał rezerwowy obligacyjny — 20% sumy wypuszczonych obligacji, to wydzielanie z czystych zysków obowiązkowej części na ich powiększenie ustaje, a całą pozostałością po wydzieleniu dywidendy rozporządza się podług § 47.

§ 49.

Jeżeli rok operacyjny w ostatecznym rezultacie wykaże straty, to te pokrywają się ze zwyczajnego kapitału rezerwowego, jeżeli zaś zwyczajny kapitał rezerwowy będzie wyczerpany, natenczas straty pokrywane są w dalszym ciągu z kapitału zakładawego, przyczem, o ile kapitał zakładowy zmniejszy się o $^1/_{10}$ część swej sumy, akcjonarjusze obowiązani będą do uzupełnienia go do nominalnej wysokości. Kapitał rezerwowy obligacyjny służy tylko na zabezpieczenie regularnego opłacania kuponów i stałego umarzania obligacji.

§ 50.

Kapitały rezerwowe Banku przechowują się w polskich papierach państwowych.

Likwidacja Banku.

§ 51.

Działalność Banku może być zawieszona na skutek uchwały Zebrania Ogólnego Akcjonarjuszów przy zachowaniu warunków, wymienionych w § 26. W razie zmniejszenia kapitału zakładowego o czwartą część z powodu poniesionych strat, Bank winien natychmiast przystąpić do likwidacji, jeżeli akcjonarjusze nie uzupełnia kapitału do jego pierwotnej cyfry.

§ 52.

W celu przeprowadzenia likwidacji Banku Zebranie Ogólne Akcjonarjuszów wybiera Komisję Likwidacyjną, do której wchodzi z urzędu Komisarz Rządowy.

Likwidacją Banku dokonywa się w sposób, określony przez Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 53.

W razie jakichbądź wątpliwości przy wykonaniu niniejszej ustawy, rozstrzyganie ich należy do Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Przepisy końcowe.

§ 54.

Minister Spraw Wewnętrznych zorganizuje i powoła do życia Bank komunalny na zasadzie wyżej wymienionych przepisów.

Warszawa, dnia 26 lipca 1919 r.

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) *S. Wojciechowski.*

Minister Skarbu:

(—) *Karpiński.*

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) *Hącia.*

(Monitor Polski Nr. 170 i 171 z d. 31/VII i 1/VIII 19 r.).

Prawo ubezpieczeniowe.

420.

POSTANOWIENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu w przedmiocie zmiany statutu „Towarzystwa Ubezpieczeń Polonja w Warszawie".

Na zasadzie art. 1 ustawy z dnia 29-go kwietnia 1919 r. o zatwierdzeniu i zmianie statutów spółek akcyjnych, zatwierdzamy zmiany w statucie „Towarzystwa Ubezpieczeń Polonja w Warszawie".

Warszawa, dn. 23 lipca 1919 r.

Minister Skarbu:

(—) *Karpiński.*

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) *Hącia.*

(Monitor Polski Nr. 208).

421.

POSTANOWIENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu w przedmiocie zmiany redakcji § 1 statutu spółki akcyjnej „Łódzka Spółka Akcyjna Ubezpieczeń Pax".

Na zasadzie art. 1 Ustawy z dnia 29 kwietnia 1919 roku o zatwierdzaniu i zmianie statutów spółek akcyjnych, zatwierdzamy załączoną do niniejszego nową redakcję § 1 statutu spółki akcyjnej „Łódzka Spółka Akcyjna Ubezpieczeń Pax".

Warszawa, dnia 21 sierpnia 1919 r.

Minister Skarbu:

(—) *Biliński.*

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) *J. Szczeniowski.*

Zmiana redakcji § 1 statutu spółki akcyjnej „Łódzka Spółka Akcyjna Ubezpieczeń Pax".

§ 1 statutu ma brzmieć jak następuje:

§ 1.

Na podstawie niniejszego statutu zawiązuje się w Łodzi spółka akcyjna pod firmą: „Łódzka Spółka Akcyjna Ubezpieczeń Pax", z siedzibą w mieście Łodzi.

Przepisy o stosunkach handlowych z zagranicą.

422.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Przemysłu i Handlu, Skarbu, Aprowizacji, Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie wywozu towarów za granicę, przywozu z zagranicy i przewozu tranzytowego.

Na wniosek Państwowej Komisji Przywozu i Wywozu i na zasadzie artykułu 2-go Dekretu o wywozie towarów za granicę, przywozie z zagranicy i przewozie tranzytowym z dnia 7-go lutego 1919 r. zarządza się: Urzędy celne winny aż do odwołania odprawiać bez osobnego pozwolenia Państwowej Komisji Przywozu i Wywozu, względnie polecenia Ministerstwa Skarbu, następujące towary:

I. Przy przywozie.

1) Broń, amunicja i inne przedmioty uzbrojenia i wyekwipowania wojska, będące własnością lub przesyłane dla Polskich Władz Wojskowych na zlecenie Ministerstwa Spraw Wojskowych.

2) Posyłki pocztowe z artykułami żywności, wagi do 5 kg.

3) Surowce: węgiel, koks, kreda zwykła i szlamowana, kaolina, potaż i skały naturalne dla hut szklanych, boraks, celluloid surowy, guma i kauczuk, piasek krzemowy, drzewo korkowe.

4) Surowce i półfabrykaty metalowe: miedź, glin, nikiel, ołów, cyna, wolfram, rtęć, bizmut metaliczny, żelazomangan, żelazo-krzem (ferrosilicium), ruda, wszelka stal narzędziowa.

5) Surowce włókiennicze: wełna, bawełna, surowiec jedwabny, juta, konopie, len, odpadki wełniane, bawełniane, jedwabne, konopne i lniane.

6) Artykuły techniczne: pasy skórzane, parciane, wielbłądzie, pasy Balata, sita bronzowe i filce dla papierni, tkaniny filtracyjne, lonty i kapiszony dla górnictwa, węże gumowe, parciane, artykuły techniczne kauczukowe, automatyczne aparaty do gaszenia ognia, tarcze szmerglowe i karborundowe, papier szmerglowy i szklany, szmergiel i karborund w proszku, tygle grafitowe, wyroby z drzewa korkowego, gaza jedwabna młynarska.

7) Artykuły elektrotechniczne: artykuły do instalacji elektrycznych (z wyjątkiem żyrandoli, lamp, kloszy), żarówki elektryczne, latarki elektryczne, kable, druty izolowane.

8) Wyroby metalowe: ręczne narzędzia warsztatowe (oprócz młotów, pilników, siekier, toporów i oskardów), okucia rymarskie żelazne, igły zwyczajne i agrafki,

sprzączki, skówki do lasek, haftki, części stalowe do parasoli, noże i nożyce dla celów technicznych i przemysłowych.

9) Instrumenty i artykuły precyzyjne: instrumenty chirurgiczne, ortopedyczne i dentystyczne, szkła optyczne bez opraw, przyrządy meteorologiczne, instrumenty i przyrządy fizyczne i matematyczne, sprawdziany miar, zegarki stalowe i niklowe, części mechanizmów zegarkowych i instrumenty dla zegarmistrzowstwa.

10) Artykuły chemiczne: octan ołowiu, farby anilinowe, drukarskie i litograficzne, formalina, fosfor, kwas mleczny, kwas szczawiowy, arszenik czerwony, chlorek borowy, półtorachlorek żelaza, aceton, benzol, naftalina, siarczan węgla, anilina.

11) Wszelkie artykuły lecznicze, farmaceutyczne i środki trujące za zaświadczeniami Ministerstwa Zdrowia Publicznego, oprócz roślin używanych w lecznictwie.

12) Artykuły opatrunkowe.

13) Artykuły biurowe: taśmy i kalki do maszyn do pisania, ołówki, papier woskowy do aparatów kopjowych, maszyny do liczenia (arytmometry) i do kopjowania.

14) Artykuły fotograficzne: objektywy, części kamer, kasetki na klisze, klisze, papier fotograficzny światłoczuły, oraz preparaty chemiczne do fotografowania.

15) Artykuły pierwszej potrzeby: tkaniny wszelkie wełniane, półwełniane, perkal surowy, biały i drukowany, kreton surowy, biały i drukowany, madepolam, płótno bawełniane białe i kolorowe, płótno lniane (powyższe materjały dopuszczane będą w sztukach gładkich, nie haftowanych i bez wszelkich ozdób), płótno brezentowe i impregnowane, obuwie skórzane, mydło oprócz toaletowego, zapałki, herbata, kawa, kakao w ziarnie, ryż, mleko skondensowane, śledzie, oliwa, cytryny.

Przywóz artykułów wyszczególnionych w rozdziale I, z wyjątkiem wymienionych w punkcie 1 i 2 niniejszego rozdziału, dozwala się tylko osobom uprawnionym do handlu na obszarze Państwa Polskiego. W tym celu należy Urzędom celnym przedłożyć przy odprawie dowód uprawnienia.

II. **Przy przywozie i wywozie.**

16) Wszelkie towary z wyjątkiem artykułów spożywczych i monopolowych, przewożone w małych ilościach przez mieszkańców pogranicza na własny użytek.

III. **Przy przywozie, przewozie tranzytowym i wywozie.**

17) Dzienniki, czasopisma, nuty i książki.

18) Przedmioty, służące do użytku uwierzytelnionych zastępców obcych państw.

19) Wzory i próbki towarów, nie nadające się do innego użytku, z wyjątkiem artykułów spożywczych i przedmiotów monopolów państwowych.

20) Przedmioty codziennej potrzeby, które podróżni wiozą ze sobą do własnego użytku podczas podróży, lub do wykonywania swego zawodu.

21) Wyroby tytoniowe, wiezione przez podróżnych w ilości 25 cygar, albo 100 papierosów, albo 100 gram tytoniu na osobę.

22) Używane przedmioty urządzenia domowego, odzież, bielizna, pościel — należące do osób przesiedlających się.

23) Wagony kolejowe, należące do przedsiębiorstw przewozowych wraz z przedmiotami, służącemi do ich urządzenia lub potrzebnemi do utrzymania ich w ruchu, jako też w ruchu pogranicznym wszelkie inne środki przewozowe, oraz zwierzęta wierzchowe, pociągowe i juczne wraz z uprzężą, okryciem i przeznaczoną dla nich paszą, jeżeli nie ulega wątpliwości, że podróży nie przedsięwzięto w celu obejścia zakazu przywozu, wywozu lub przewozu tranzytowego.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie tracą moc obowiązującą rozporządzenia z 15 maja 1919 r. („Monitor Polski" Nr. 146) i z 27 czerwca 1919 r. („Monitor Polski" Nr. 145).

Warszawa, dnia 10 września 1919 r.

Minister Przemysłu i Handlu:
(—) J. Szczeniowski.

Minister Skarbu:
(—) Biliński.

Minister Aprowizacji:
(—) Antoni Minkiewicz.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w. z.
(—) Z. Chmielewski.

Przewodniczący Komisji:
(—) Wł. Rawicz-Szczerbo.

(Monitor Polski Nr. 207 z d. 15/IX 19 r.).

Straż skarbowa.

423.

OKÓLNIK.

Do Panów Prezesów Zarządu skarbowego w Łodzi i Warszawie oraz do Panów Prezesów Delegacji Ministerstwa Skarbu w Białej Podlaskiej, Częstochowie, Kaliszu, Kielcach, Lublinie, Łomży, Piotrkowie, Radomiu, Siedlcach, Suwałkach i Warszawie.

Ministerstwo Skarbu przeniosło siedzibę Okręgu kontrolnego Straży Skarbowej Nr. 35 z Radziejowa do Aleksandrowa (Delegacja Ministerstwa Skarbu w Płocku).

Warszawa, dn. 17 września 1919 r.

Szef Sekcji:
(—) Eysymontt.

Przepisy emerytalne.

424.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 31 lipca 1919 r. Dz. P. P. Nr. 65, poz. 392 o przyznaniu dla cywilnych emerytowanych funkcjonarjuszów państwowych, kolejowych, dla nauczycieli szkół powszechnych, średnich i wyższych, jak też dla wdów i sierot po nich, oraz księży-emerytów nadzwyczajnego dodatku drożyźnianego.

Na zasadzie art. 8 ustawy z dnia 31 lipca 1919 r. Dz. P. P. Nr. 65, poz. 392 *) zarządza się, co następuje:

Art. 1.

Jako pobory emerytalne względnie pensje wdowie i sieroce w znaczeniu art. 1 ustawy należy uważać te

*) Dz. Urzęd. Min. Sk. Nr. 23 poz. 328.

zaopatrzenia, do których odnośne osoby mają prawo na podstawie ogólnie obowiązujących przepisów emerytalnych, albo też, które zostały przyznane na podstawie specjalnych norm, wydanych dla pewnych kategorji służby państwowej (oficjanci kancelaryjni, pomocniczy, woźni, egzekutorzy podatkowi, robotnicy salinarni i t. p.).

Pod darami z łaski należy natomiast rozumieć wszelkie czasowe lub stałe zaopatrzenia, udzielone poza obowiązującymi przepisami na podstawie upoważnienia właściwej władzy państwowej.

Art. 2.

Nadzwyczajny dodatek drożyźniany obliczać należy emerytom, wdowom i sierotom, które pobierają już dodatki drożyźniane, tylko od zasadniczych zaopatrzeń (emerytury, pensje wdowie i sieroce, jak również dary z łaski) według skali procentowej podanej w art. 2 lit. a, ustawy.

Dla emerytów, względnie wdów i sierot, którym nie przyznano dotychczas żadnych dodatków drożyźnianych, wynosić będzie nadzwyczajny dodatek przy uwzględnieniu relacji, obowiązującej dla wypłat poborów służbowych, t. j. 1 mk. = 1 kor. 75 hal.

do włącznie	200 m.,	względnie	350 k.	—	250%
„ „	300 „	„	525 „	—	200%
„ „	600 „	„	1050 „	—	150%
„ „	1000 „	„	1750 „	—	100%
„ „	2000 „	„	3500 „	—	70%
„ „	4000 „	„	7000 „	—	30%

Art. 3.

Przypadające od 1 lipca 1919 r. raty nadzwyczajnego dodatku drożyźnianego należy wyasygnować naraz bezzwłocznie.

Art. 4.

Jeżeli uprawniony do poboru zmarł przed wyasygnowaniem nadzwyczajnego dodatku, należy zapadłe raty wypłacić na żądanie pozostałym dziedzicom po poprzednim stwierdzeniu ich praw do dziedzictwa.

Art. 5.

Przypadające zasadnicze zaopatrzenie nie może być wraz z obliczonym po myśli art. 2 ustawy nadzwyczajnym dodatkiem mniejsze od zaopatrzenia wraz z tym samym dodatkiem bezpośrednio niższego stopnia, w przeciwnym bowiem razie należy je uzupełnić do tej wysokości.

Pobierający np. emeryturę w kwocie 650 mk. nie otrzyma wraz z należącym mu się ustawowo 100% dodatkiem kwoty 1300 mk. (650 plus 650), lecz kwotę 1500 mk., ponieważ najwyższy wymiar dodatku nadzwyczajnego bezpośrednio niższego stopnia (600 mk.), wynosi 900 mk. (600 plus 300 mk.).

Art. 6.

Wypłatę nadzwyczajnego dodatku drożyźnianego zarządzą na terytorjum b. zaboru rosyjskiego Inspektoraty skarbowe względnie Zarządy skarbowe, które zarządziły przypis odnośnego zaopatrzenia przez powiatowe Kasy skarbowe, a na terytorjum b. zaboru austrjackiego Dyrekcja skarbu we Lwowie względnie te władze, które są powołane do przyznawania zaopatrzeń pewnym kategorjom emerytów ze specjalnych funduszów, a więc Galicyjska Rada Szkolna Krajowa dla nauczycieli szkół powszechnych, a Namiestnictwo dla księży przez urzędy podatkowe względnie główną kasę krajową.

Art. 7.

W celu uzyskania prawa do poboru nadzwyczajnego dodatku drożyźnianego winny interesowane osoby z wyjątkiem kolejarzy tudzież pozostałych po nich wdów i sierot wnieść nieostemplowane podania do władz, wymienionych w art. 61 dołączyć do nich poświadczenia, wystawione przez zwierzchność gminną miejsca zamieszkania, a potwierdzone przez przynależną powiatową władzę administracyjną (komisarz rządowy, starosta, a w miastach: Warszawie, Łodzi, Lublinie, Lwowie i Krakowie naczelnik policji), w których ma być stwierdzone, że zachodzą co do nich warunki przewidziane w art. 5 lit. a i b ustawy.

Art. 8.

Potrzebny na pokrycie nadzwyczajnego dodatku drożyźnianego wydatek należy zarachować w odpowiedniej rubryce emerytur (urzędnicy cywilni służby rosyjskiej względnie austrjackiej) pod osobną pozycję: „Dodatek nadzwyczajny wprowadzony ustawą z 31, VII, 1919 Dz. p. p. Nr. 65 poz. 392“.

Warszawa, dnia 5 września 1919 r.

Minister Skarbu:

(—) *Biliński.*

BILANS

Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej

dnia 31-go sierpnia 1919 r.

Aktywa.		Pasywa.	
Złoto i srebro dla B. Polsk.		Banknoty w obiegu	2.466.612.302.—
a) złoto	6.118.094.01	Rachunki bieżące:	
b) srebro	20.504.245.59	a) Skarbu Państwa	52.198.228.94
Bilon żelazny	4.532.691.93	b) inne rach. bieżące	1.099.924.627.79
Pieniądze obce:		Banki	47.334.310.41
a) marki niem., korony, ruble	103.403.861.38	Fundusze rezerwowe	17.126.157.15
b) pieniądze zagr. (koalic. i neutral.)	2.697.423.64	Inne pasywa	55.030.908.61
Banki:			
a) banki niemieckie	718.487.137.64		
b) inne banki zagraniczne	29.268.841.46		
Niemiecka Komisja Odszkodowań i inne rachunki w likwidacji	25.969.415.71		
Weksle zdyskontowane	665.900.—		
Pożyczki:			
a) Skarbowi Państwa	2.525.000.000.—		
b) miastom	149.860.748.50		
c) osobom i firmom prywatnym	47.517.093.23		
Inne aktywa	104.201.081.81		
	3.738.226.534.90		3.736.226.534.90

Ilość rachunków przekazowych 1295

Na poczet pożyczek, przejętych 11 listopada 1918 r., wpłynęło do dnia 31-go sierpnia 1919 r. . . . Mk. 58.683.000.25

W depozycie Skarbu Państwa . . . . . . Rb. 158.329.763.83

Obroty Izby Rozrachunkowej od 1/III 1919 (t. j. od dnia rozpoczęcia czynności Izby) do 31/VIII 1919 r. . . . . . Mk. 550.001.149.11

Dyrektor: **Józef Zarzycki.**

Główny księgowy: **Michał Gawroński.**

Bilans Warszawskiego Towarzystwa Wzajemnego Kredytu, istniejącego od r. 1872, Plac Warecki Nr. 7, z dnia 31 sierpnia 1919 r.

	Stan czynny.	Marki	f.	Ruble	k.
1	Kasa (Gotowizna)	2.217.984	42	729.857	46
2	Monety zagraniczne			47.771	53
3	Rachunek bież. war. w Ros. Bku Państwa				
	Rachunki bież., wymagalne na żądanie	7.345	05	91.124	28
	Skup kuponów i pap. publ. wylosow.			65.746	36
4	Papiery publ. funduszu zapas. Rb. 1,231,684 po cenie kupna			1.147.238	45
	Papiery publ. Funduszu Przez. i Pom. Rb. 19,300, po cenie kupna			17.271	94
	Papiery publ. i własne T-wa .	80.848	78	683.834	70
5	Skup weksli osobistych . .	707.671	—	1.884.999	65
	Skup weksli hipotecznych .	140.500	—	218.844	—
6	Weksle protestowane . . .			36.076	42
7	Należności, zabezpieczone hipotecznie			115.640	16
8	Pożyczki na zastaw papierów publicznych	67.302	30	17.078	50
9	Otwarte kredyty, zabezpieczone wekslami				
	papierami publicznemi . .	2.669.373	28	398.623	58
	kaucjami hipotecznemi .			242.569	26
10	Korespondenci	103.987	02	221.940	11
11	Nieruchomość Towarzystwa .	127	45	292.413	30
12	Ruchomości „ .			1	—
13	Wydatki zwrotne	295.959	—	18.275	96
14	Zaliczenia uczestnikom Funduszu Przezorności . . .	48.411	80	7.097	76
15	Koszty handlowe	284.117	61	1.025	—
16	Procenty, płacone przez Towarzystwo	67.714	81	36.923	41
	Niedobór bilansu markowego z r. 1918	462.111	15		
	Ogół stanu czynnego .	7.153.453	67	6.274.351	83
	Ogół stanu czynnego w markach	20.706.053	62		

	Stan bierny.	Marki	f.	Ruble	k.
1	Wnioski $10^0/_0$ uczestników (kapitał obrotowy) . . .	18.200	—	974.795	—
2	Fundusz zapasowy			1.225.167	08
3	Fundusz Przezorności i Pomocy Pracowników . . .	26.172	80	34.314	74
4	Kapitały na lokacji	516.598	85	1.357.633	39
5	Rachunki przekazowe za okazaniem	6.222.098	45	48.904	—
	Rachunki przekazowe za 5-dniowem wypow.			123.957	51
6	Reeskonta skupionych weksli			38.767	76
7	Otwarty kredyt w Ros. Banku Państwa			1.061.442	16
8	Korespondenci	184.773	67	160.048	26
9	Wnioski i dywidenda zmarłych uczestników			31.340	58
10	Monety zagraniczne			610.286	83
11	Podatki skarbowe od procentów i zysków	7.074	77	4.230	16
12	Rachunki przechodnie . . .	36.161	65	179.533	14
13	Procent i prowizja na rok przyszły				
14	Procenty i prowizja	142.373	48	91.644	85
15	Wpływy od dłużników za weksle, odpisane na straty			11.944	20
16	Nadzwyczajna rezerwa na ewentualne straty . . .			102.000	—
	Przewyżka bilansu rublowego z r. 1918			213.940	33
17	Zysk za rok 1918			4.401	75
	Ogół stanu biernego . .	7.153.453	67	6.274.351	83
	Ogół stanu biernego w markach	20.706.053	62		

Depozyty w papierach publicznych.

	Marki	f.	Ruble	k.
Do dyspozycji Towarzystwa .	200.800	—	2.950.073	68
Do przechowania	477.972	—	2.999.236	80
Ogół depozytów . . .	678.772	—	5.949.310	48
Ogół depozytów w markach .	13.529.282	64		

Sprawozdanie Stowarzyszenia spożywczego w Ceranowie, gm. Sterdyń pow. sokołowskiego

za czss od d. 1 stycznia 1918 r. do d. 1 stycznia 1919 r.

Rachunek strat i zysków za okres sprawozdawczy.

Koszty handlowe	8431.98	Zysk brutto na towarach	12702.78
Amortyzacja ruchomości.	47.31		
Straty na dłużnikach	2682.45		
Czysty zysk	1541.09		
Razem . . .	12702.78	Razem . .	12702.78

Bilans na dn. 1 stycznia 1919 r.

STAN CZYNNY:			STAN BIERNY:		
Gotowizna w kasie		7228.33	Udziały		4135.33
Ruchomości		416.34	Kapitał zapasowy		2134.40
Remanent towarów po cenie kosztu . . .		23123.73	Kapitał rezerwowy		4270.65
Różni		1845.89	Różni.		689.47
a) Udział w Związku . . .	805.56		a) Należności dostawców . .	3093.39	
b) Bibljoteka		410.53	b) Pożyczki	15333.60	
			c) Kaucje.	515.00	
			d) Kapitały budowlane . . .	2117.50	21059.49
			Nadwyżka		1541.04
Razem . . .		33830.38	Razem . . .		33830.38

Stan rachunków Banku Towarzystw Spółdzielczych

dnia 31 sierpnia 1919 r.

Stan czynny:	Pozycje rublowe	Pozycje markowe
Gotówka w skarbcu	1.213.612,43	2.783.476,19
„ „ Kasie Krajowej		1.102.273,56
„ „ Pocztowej Kasie Oszczędności		776.977,79
Gotówka w bankach miejscowych		722.105,04
Pieniądze zagraniczne		697.308,95
Bilety Skarbu Rosyjskiego (serje)	313.697,85	
Papiery procentowe własne	691.923,21	1.427.413,99
„ „ kapitału zapasowego	55.032,51	
Różne kupony	261.296,22	
Weksle zdyskontowane	1.613.756,71	4.326.128,27
Zastawy terminowe	45.104,43	2.837.564,26
Rachunki otwartego kredytu	323.020,76	4.257.795,30
Rachunki korespondentów:		
a) Tow. Wzajemnego Kredytu	119.208,07	2.023.996,81
b) Tow. Drobnego Kredytu	409.250,08	2.912.543,71
c) stowarzyszenia rolnicze	80.687,—	4.027.024,08
d) różne spółki	76,50	1.080.015,47
e) różni korespondenci	138.525,04	1.306.963,45
Nasi korespondenci	4.482,64	718.661,27
Rachunki w likwidacji	207.584,66	
Weksle, posłane do zainkasowania	11.612,48	5.040,65
Weksle inkasowe w portfelu	9.518,18	43.528,45
Dom Banku		1.566.282,—
Ruchomości		12.545,—
Koszty handlowe		469.315,11
Różne rachunki	35.775,12	294.363,81
Oddział w Wilnie	200.000,—	103.738,25
	5.734.163,89	33.495.061,41

Stan bierny:	Pozycje rublowe	Pozycje markowe
Kapitał zakładowy	2.000.000,—	
„ zapasowy	55.043,84	50.239,88
Rezerwa specjalna	78.172,03	
Wkłady terminowe		1.339.920,55
„ czekowe	13.050,25	22.161.151,82
„ oszczędnościowe		2.831.131,27
Rachunki korespondentów:		
a) Tow. Wzajemnego Kredytu	326,18	1.418.360,64
b) Tow. Drobnego Kredytu		271.258,09
c) stowarzyszenia rolnicze		369.399,73
d) różne spółki		1.629.015,54
e) różni korespondenci		540008,17
Nasi korespondenci		1.030.813,-
Rachunki w likwidacji	25.959,24	
Weksle złożone do zainkasowania	25.432,95	49.372,35
Weksle zredyskontow. w Ros. Banku Państwa	440.489,04	
Dług Rosyjskiemu Bankowi Państwa	1.718.351,67	
Nie opłacone przekazy		223.580,80
Nie podniesiona dywidenda	4.069,69	94.840,—
Procenty i prowizja		815.795,83
Podatki pobrane	3,58	
Rachunki przejściowe	777.234,09	
Różne rachunki	61.267,—	530.045,60
Rezerwa walutowa bilansu markowego		140.128,14
Rezerwa walutowa bilansu rublowego	5.734.163,89	
	5.734.163,89	33.495.061,41

Sprawozdanie za rok 1918 Stowarzyszenia Pożyczkowego Udziałowego Kossowo-Sterdyńskiego w gub. siedleckiej, pow. sokołowskiego, gm. Kossowo.

Obroty i pozostałości rachunków (w walucie rublowej).

STAN BIERNY (Stowarzyszenie winno):	Pozostałość z roku poprzedniego	Obroty w roku sprawozdawczym		Pozostałość w końcu roku sprawozdawczego
		Przychód	Rozchód	
Kapitał zakładowy (udziałowy, własny i wypożyczony)	3983,15		241,15	3742,—
Kapitał zapasowy i specjalne	355,85		223,88	131,97
Wkłady oszczędnościowe	7607,41	1596,78	5670,71	3533,48
Długi zaciągnięte przez Stowarzyszenie	2000,—			2000,—
Sumy przechodnie	702,65		209,73	492,92
Procenty i zyski		1388,54	1190,20	198,34
Wkłady warunkowych	31,20		31,20	
Razem	14680,26	2985,32	7566,87	10098,71

STAN CZYNNY (Stowarzyszenie ma):	Pozostałość z roku poprzedniego	Obroty w roku sprawozdawczym		Pozostałość w końcu roku sprawozdawczego
		Przychód	Rozchód	
Pożyczki	13898,90	4092,43		9806,47
Majątek (ruchomy i nieruchomy)	144,76			144,76
Wydatki różne	26,50	6,50	89,60	109,60
Wydatki i straty	423,88	1486,73	1062,85	
Razem	14494,04	5585,66	1152,45	10060,83
Gotówka w kasie w d. 31 grudnia	186,22	8570,98	8719,32	37,88
Bilans	14680,26			10098,71

Sprawozdanie Zembrowskiego Stowarzyszenia Spożywczego gm. Sterdyń, sokołowskiego pow. ziemi siedleckiej

za czas od 1 stycznia do 31 grudnia 1918 r.

Bilans na dzień 1 stycznia 1919 r.

STAN CZYNNY:		
Gotowizna w kasie	Mk.	469.90
Towary po cenie kosztu	„	396.72
Dłużnicy za towary	„	188.60
Razem	Mk.	1055.22

STAN BIERNY:		
Kapitał udziałowy	Mk.	780.30
„ zapasowy	„	140.36
„ rezerwowy	„	91.72
Czysty zysk		42.84
Razem	Mk.	1055.22

SPRAWOZDANIE ZA ROK 1918

Towarzystwa Pożyczkowo-Oszczędnościowego w Turośli, gub. łomżyńskiej, pow. kolneńskim, gm. Turośl.

Obroty i pozostałości rachunków (Bilans).

STAN BIERNY.	Pozostało z początk. roku sprawozd.	Przychód wedł. księgi głównej w ciągu roku	Rozchód wedł. księgi głównej w ciągu roku	Pozostałość w końcu roku sprawozd
	Marki i fenigi			
Kapitał zakładowy (udziałowy, własny i wypożyczony) . .	5367,71	255,87	339,76	5283,82
Kapitał zapasowy . .	302,40	—	—	302,40
Wkłady	50627,28	20570,98	12568,16	58630,05
Długi.	—	4000,—	—	4000,—
Sumy przechodnie . .	2866,87	2437,99	2300,19	3004,67
Procenty i zyski . .	1975,06	3272,38	3910,48	1336,96
Razem. . . .	61139,27	30537,22	19118,59	72557,90

STAN CZYNNY.	Pozostało z początk. roku sprawozd.	Przychód wedł. księgi głównej w ciągu roku	Rozchód wedł. księgi głównej w ciągu roku	Pozostałość w końcu roku sprawozd.
	Marki i fenigi			
Lokaty	12736,07	—	11218,22	23954,29
Pożyczki	43874,16	19421,90	22346,74	46799,—
Towary nabyte . . .	—	—	—	—
Majątek	—	—	—	—
Wydatki różne . . .	—	—	—	—
Wydatki i straty . .	—	3910,48	3910,48	—
Razem . . .	56610,23	23332,38	37475,44	70753,29
Gotówką	4529,04	53869,60	56594,03	1804,61
Bilans. . . .	61139,27			72557,90

SPRAWOZDANIE

Stowarzyszenia Spożywczego w Korczewie za czas od d. 1 stycznia 1918 r. do d. 31 grudnia 1919 r.

Rachunek strat i zysków za okres sprawozdawczy.

Koszty handlowe	Mk.	7.687,01
Amortyzacja ruchomości . . .	„	100,—
Straty na uszkodzonych rublach . .	„	542,20
Inne straty (ułamki % na udziałach) .	„	88,99
Czysty zysk	„	6.023,35
Razem . . .	Mk.	14.441,55

Zysk brutto na towarach . . .	Mk.	10.751,68
Procent od udziału w Związku za r. 1918	„	37,33
Inne zyski z olejarni	„	3.652,54
Razem	Mk.	14.441,55

Bilans na dz. 1 stycznia 1919 r.

STAN CZYNNY.

Gotowizna w kasie		Mk.	12.263,13
Ruchomości		„	800,—
Remanent towarów po cenie kosztu .		„	112.321,—
Różni:			
a) udział w Związku. .	817,08		
b) inne należności . .	60,05	„	877,13
Razem . . .		Mk.	126.261,26

STAN BIERNY.

Udziały		Mk.	8.344,39
Kapitał zapasowy		„	2.206,73
Kapitał rezerwowy		„	11 591,69
Różni:			
a) należn. dostawc. .	90.000,—		
b) pożyczki . .	4.600,—		
c) kaucje . . .	250,—		
d) inne należności .	3.245,10	„	98.095,10
Razem		Mk.	126.261,26

Zarząd Grabowskiego Pożyczkowo-Oszczędnościowego Towarzystwa.

Bilans i straty za rok 1918.

Bilans	Mk.	68.103	fen.	88
Straty	„	318	„	45

RADA ZIEMIAŃSKIEGO TOW. WZAJEMN. KREDYTU w Warszawie

podaje do wiadomości pp. członków, że, na zasadzie § 34 ustawy Ziem. T-wa Wzaj. Kred., odbędą się wybory 60 pełnomocników z pośród 3-ch grup, w dniu 7 października 1919 r., od godz. 5 do 7 wiecz.

Każda grupa składa się z takiej liczby członków, 10% których wnioski stanowią ⅓ kapitału obrotowego T-wa, jak również każda grupa wybiera po 20 pełnomocników. Wybory odbędą się w lokalu Zarządu Ziemiańskiego T-wa Wzajemnego Kredytu w Warszawie, przy ul. Tadeusza Czackiego, Nr. 12, gdzie również znajdują się do przeglądania listy członków z podziałem na grupy.

OGŁOSZENIE.

Zarząd Towarzystwa Akcyjnego WIDZEWSKIEJ Manufaktury Bawełnianej, dawniej Towarzystwa Akcyjnego Wyrobów Bawełnianych HEINZLA i KUNITZERA w Łodzi, na zasadzie uwagi do art. 6 warunków emisji OBLIGACYJ, podaje do wiadomości, że w dniu 1 lipca 1920 r. zamortyzowane zostaną wszystkie bez wyjątku obligacje Towarzystwa Akcyjnego Wyrobów Bawełnianych Heinzla i Kunitzera, jakie jeszcze pozostaną w obiegu po losowaniu amortyzacyjnem, jakie się odbędzie w dniu 14 kwietnia 1920 r.

Wobec tego, posiadacze wszelkich obligacyj, jakie pozostaną niewylosowane w dn. 14 kwietnia 1920 roku, zechcą się zgłaszać od dnia 1 lipca 1920 r., celem otrzymania należności za zamortyzowane obligacje, za zwrotem tych ostatnich.

Inspektorat skarbowy w Grodzisku podaje do publicznej wiadomości, że Kasylda Brochocka z Żyrardowa zgubiła koncesję na prowadzenie bufetu z dnia 22 maja 1919 r., L. 2865.

Bilans Banku Ziemiańskiego,

założonego przez Tow. Kredytowe Ziemskie w Królestwie Polskiem, na 1-go września 1919 roku.

STAN CZYNNY

Kasa i monety	Mk.	2,572,271.60
Sumy do dyspozycji Banku	„	18,698,017.35
Skup pap. wyl. i kuponów	„	11,529.10
Papiery publiczne własne	„	8,969,507.95
Weksle inkasowe	„	1,290,586.—
Weksle zdyskontowane	„	6,459,403.20
Pożyczki specjalne do 1921 r.	„	8,252,625.20
„ na zabezp. hipot.	„	15,368,373.46
Otwarty kredyt	„	4,794,308.75
Zastawy	„	773,160.81
Korespondenci loro	„	95,303.94
„ nostro	„	962,472.83
Przechodnie	„	126.40
Oddziały	„	770,979.76
Ruchomości	„	65,954.69
Wydatki bieżące	„	489,637.75
	Mk.	69,754,258.79
Depozyty	Mk.	49,239,443.40
Różni za nasze depozyty	„	7,656,162.78
	Mk.	56,895,606.18

STAN BIERNY

Kapitał zakładowy	Mk.	6,480,000.—
Obligacje Banku	„	11,300,024.—
Lokaty		8,185,851.28
Rachunki bieżące	„	27,432,395.59
Kasa Przezorności		67,381.79
Korespondenci loro		853,425.45
„ nostro	„	10,465,000.52
Oddziały	„	981,969.99
Należności skarbowe	„	17,763.83
Przechodnie	„	1,927,764.26
Redyskonto	„	570,700.—
Procenty i prowizje	„	1,467,411.26
Pozostałość z 1918 r.	„	4,570.82
	Mk.	69,754,258.79
Różni za swoje depozyty	Mk.	46,800,041.27
Depozyt własny	„	10,095,564.91
	Mk.	56,895,606.18

Bilans Kasy Pożyczkowo-Oszczędnościowej w Skrzeszewie, poczta Sokołów, za 1918 r:

STAN BIERNY (Stowarzyszenie winno):	Pozostałość z roku poprzedniego	Przychód w ciągu roku	Rozchód w ciągu roku	Pozostałość w końcu roku sprawozd.
	Marki i fenigi			
Kapitał zakładowy (udziałowy, własny i wypożyczony)	3449,44	350,72	38,88	3761,28
Kapitał zapasowy i specjalne	678,—	672,33	17965,88	1350,33
Wkłady oszczędnościowe	58146,88	16554,40	—	56735,40
Sumy przechodnie	854,36	531,76	854,36	531,76
Procenty i zyski	351,82	3184,49	3198,29	338,02
Razem	63480,50	21293,70	22057,41	62716,79

STAN CZYNNY (Stowarzyszenie ma):	Pozostałość z roku poprzedniego	Przychód w ciągu roku	Rozchód w ciągu roku	Pozostałość w końcu roku sprawozd.
	Marki i fenigi			
Lokaty w instytucjach pieniężnych	19974,63	6480,—	—	13494,63
Papiery procentowe	—	—	7550,—	7550,—
Pożyczki	39934,08	19440,56	13162,84	33656,36
Udział w Kasie Centralnej	216,—	—	—	216,—
Majątek (ruchomy i nieruchomy)	460,—	71,28	—	388,80
Inne	—	389,35	389,35	—
Wydatki i straty	—	2846.47	2846,47	—
Razem	60584,79	29227,66	23948,66	55305,79
Gotówka w kasie w dn. 31 grudnia	2895,71	50521,36	46005,07	7411,—
Bilans	63480,50			62716,79

Ponieważ ogólne zebranie akcjonarjuszy w 1-ym terminie, t. j. w dniu 31 maja r. b., nie doszło do skutku,

ZARZĄD TOWARZYSTWA AKCYJNEGO

Widzewskiej Manufaktury Bawełnianej,

dawniej

HEINZEL i KUNITZER

ma zaszczyt zwołać 29-te zwyczajne ogólne zebranie, odbyć się mające w dniu 7-go października, r. b. o godzinie 11-tej przed poł. w gmachu przy manufakturze.

Porządek dzienny obejmuje:

1) Sprawozdanie Zarządu za rok 1918, zatwierdzenie bilansu i rachunku zysków i strat za okres sprawozdawczy.

2) Zatwierdzenie budżetu wydatków za rok 1919.

3) Wybór członków Zarządu i kandydatów na miejsce podl. art. 21 ustępujących.

4) Wybór członków Komisji Rewizyjnej.

5) Wnioski akcjonarjuszy.

Akcjonarjusze, zamierzający uczestniczyć w tem ogólnem zebraniu, zechcą stosownie do punktu 4 prawa z dn. 21-go grudnia 1901 r. złożyć w kasie Zarządu Towarzystwa bądź akcje, bądź dowody instytucji kredytowych, przez rząd zatwierdzonych, na złożone akcje, a to najpóźniej na 15 dni przed terminem ogólnego zebrania.

Zginęło świadectwo handlowe Nr. 5, wydane w Sochaczewskim Inspektoracie Skarbowym na imię Marjanny Bugaj.

Bilans Banku Przemysłowego Warszawskiego

na 1-go sierpnia 1919 roku.

STAN CZYNNY.

	Marki	fen.
Gotowizna w kasie	7303371	79
Rachunek bieżący warunkowy w ros. Banku Państwa	34200	01
Rachunek bieżący w Polsk. Kr. Kasie Pożycz.	730393	14
Skup weksli	15166842	29
„ papierów publicznych wylosowanych i kuponów bieżących	150235	65
Weksle i frachty do inkasa	463802	77
Papiery publiczne własne	3135411	80
„ „ kapitału zapasowego	87406	17
Monety zagraniczne	790685	34
Pożyczki terminowe na zastaw papierów publicznych	651395	21
Pożyczki bezterminowe (on Call.) zabezpieczone:		
1. papierami publicznemi	12116746	39
2. wekslami	2747551	32
Korespondenci:		
1. pozostałości na ich rachunkach (loro)	19800460	74
2. „ na rachunkach Banku (nostro)	1071122	12
Weksle protestowane	309373	78
Ruchomości	80516	90
Nieruchomości	216343	90
Koszty organizacji Banku	87604	80
Wydatki bieżące	613736	75
Rachunki przechodnie	1261699	51
Rachunek oddziałów z Zarządem	2302665	56
	69121565	94

STAN BIERNY.

	Marki	fen.
Kapitał zakładowy	6480000	—
„ zapasowy	92984	81
Rezerwa zysku	384472	23
Wkłady:		
1. Kapitały na lokacji	1671908	38
2. na rachunek bieżący	29595390	30
Kasa Przezorności i Pomocy Pracowników Banku	77770	98
Weksle redyskontowane	3998800	—
Rachunki w ros. Banku Państwa	4194330	70
Rachunki w instytucjach prywatnych zabezpieczone:		
1. papierami publicznymi	1557211	80
2. wekslami	7622110	15
Korespondenci:		
1. pozostałości na ich rachunkach (loro)	963261	52
2. pozostałości na rachunkach Banku (nostro)	6565366	—
Przekazy do zapłacenia	255251	82
Należności skarbowe	44737	96
Procenty i prowizje	1342713	46
Dywidenda od akcyj Banku nie podniesiona	810	—
Rachunki przechodnie	2421087	89
Rachunek Zarządu z oddziałami	1631747	22
Rachunek zysków i strat	221610	72
	69121565	94

Sprawozdanie I Stowarzyszenia Spożywczego w Siedlcach za 1918 rok.

B I L A N S

STAN CZYNNY:

Gotówka w kasie	11727.43
Na książeczce Kasy pow. rosyjskiej	2096.58
W towarze po cenie kupna	10135.64
Dług udziałowców za towary	1802.56
Udział w Siedleckiem T-wie Wzaj. Kredytu	324.—
Udział w Chrzesiańskiej Kasie Pożyczkowo-Oszczędnościowej	54.—
Razem	26140.21

STAN BIERNY:

Udziały	7370.65
Kapitał zapasowy	3230.58
Kapitał rezerwowy	6370.90
Wierzyciele za dostarczone towary	3757.46
Kaucje i pożyczki	2119.56
Należności skarbowe	1700,—
Czysty zysk	1591.06
Razem	26140.21

Rachunek zysków i strat:

Zysk brutto na towarze	20748.65
Wpisowe w ciągu 1918 r.	15.40
Za komisową sprzedaż i składowe	3608.58
Razem	24372.63

Wydatki handlowe w 1918 r.	16167.60
Zepsuło się towaru na sumę	89.52
Spisano na straty zadatki wydane na towar	1662.08
Podatek od zysków za 1915 rok	1700.—
Straty za rok 1917	3162.37
Czysty zysk	1591.06
Razem	24372.63

Stowarzyszenie Drobnego Kredytu w Stawiskach.

Bilans po 31 grudnia 1918 r.

STAN CZYNNY:

Kasa	2147.18
Pożyczki	89876.64
Lokaty	34704.94
Papiery %%	6173.56
Majątek	204.48
%% zaległe od pożyczek	8620.—
Razem	141726.80

STAN BIERNY.

Kapitały	13316.49
Wkłady	121671.78
Sumy przechodnie	6564.86
Zyski	173.67
Razem	141726.80

STAN RACHUNKÓW TOW. AKC. „WARSZAWSKI LOMBARD PRYWATNY“ 31 sierpnia 1919 r.

STAN CZYNNY.	Marki	fen.	STAN BIERNY.	Marki	fen.
Kasa i instytucje kredyt.	190472	81	Kapitał zakładowy	1080000	—
Zaliczenia	1282191	82	„ zapasowy	82000	—
Papiery publiczne R. 15000 5% Asygn. Skarb. Polsk.	97746	44	Fundusz rezerwowy	15000	—
Wniosek członk. W. T. W. K.	6480	—	Kasa Przezorności i Pomocy	39535	31
Procent od pożyczek	10169	48	Różni wierzyciele	110986	28
Koszty licytacyjne	1665	66	Zobowiązania wekslowe	226072	—
Różni dłużnicy	4354	55	Dywidenda nie podniesiona	39727	30
Ruchomości	6	48	Dochody	151128	46
Wydatki bieżące	149742	61			
Sumy przechodnie	1620	—			
	1744449	85		1744449	85

Sprawozdanie za rok 1918 Stowarzyszenia Pożyczkowego i Udziałowego w Sterdyni, gm. Sterdyń, pow. sokołowskiego.

STAN BIERNY (Stowarzyszenie winno):	Pozostałość z roku poprzedn.	Obroty w roku sprawozdawczym		Pozostałość w końcu roku 1918
		Przychód	Rozchód	
Kapitały: udziałowy i powst. z zysków	8624,12	315,71	283,38	8656,45
Kapitały: zapasowy i specjalne	1679,60	289,72	—	1969,32
Wkłady oszczędnościowe	39491,27	9537,26	8981,99	40046,54
Inne (sumy przechodnie)	356,55	262,43	147,53	471,45
% od pożyczek, pobrane z góry	233,80	148,13	233,80	148,13
Zyski	685,88	2799,34	2816,69	668,53
Razem	51071,22	13352,59	12463,39	51960,42

STAN CZYNNY (Stowarzyszenie ma):	Pozostałość z roku poprzedn.	Obroty w roku sprawozdawczym		Pozostałość w końcu roku 1918
		Przychód	Rozchód	
Lokaty w instytucjach pieniężnych	13908,43	8040,77	7750,99	13618,65
Papiery procentowe	1817,10	—	—	1817,10
Pożyczki	33127,05	15178,64	15765,60	33714,01
% od pożyczek zaległe	88,93	88,93	62,87	62,87
Wydatki i straty	—	2130,81	2130,81	—
Razem	48941,51	25439,15	25710,27	49212,65
Gotówka w kasie w dn. 31 grudnia i obroty ogólne	2129,71	38791,74	38173,66	2747,79
Bilans	51071,22			51960,42

Tłoczono w Drukarni Państwowej, Miodowa № 20. 7214. 10. IX. 19. 3000.